

Бекітілген:
Жалғыз қатысушының шешімімен
"Ломбард Демеу Капиталы11"ЖШС
2025 жылғы " 31 " тамыздағы № 3

М.О.

МИКРОКРЕДИТТЕРДІ БЕРУ ЕРЕЖЕЛЕРІ
Шектеулі жауапкершілігі бар серіктестік ЖШС «Ломбард Демеу Капиталы11»

қ. Қарағанды
2025 жыл

БӨЛІМ АТАУЫ	Бет
МАЗМҰНЫ:	
1. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР	3
2. ҚОЛДАНЫЛАТЫН НЕГІЗГІ ҰҒЫМДАР	3
3. МИКРОКРЕДИТ БЕРУГЕ ӨТІНІШ БЕРУ ТӘРТІБІ ЖӘНЕ ОНЫ ҚАРАУ ТӘРТІБІ.	6
4. МИКРОКРЕДИТ БЕРУ ТУРАЛЫ ШАРТ ЖАСАСУ ТӘРТІБІ. Ломбардта заттарды кепілге қою туралы шарт (кепіл билеті) жасасу тәртібі.	9
5. МИКРОКРЕДИТ БЕРУДІҢ ШЕКТІ СОМАЛАРЫ МЕН МЕРЗІМДЕРІ	14
6. ҰСЫНЫЛАТЫН МИКРОКРЕДИТТЕР БОЙЫНША СЫЙАҚЫ МӨЛШЕРЛЕМЕЛЕРІНІҢ ШЕКТІ ШАМАЛАРЫ	14
7. БЕРІЛГЕН МИКРОКРЕДИТТЕР БОЙЫНША СЫЙАҚЫ ТӨЛЕУ ТӘРТІБІ	15
8. ЛОМБАРД ҚАБЫЛДАЙТЫН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУГЕ ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТА	16
9. БЕРІЛЕТІН МИКРОКРЕДИТТЕР БОЙЫНША СЫЙАҚЫНЫҢ ЖЫЛДЫҚ ТИІМДІ МӨЛШЕРЛЕМЕСІН ЕСЕПТЕУ ҚАҒИДАЛА	18
10. МИКРОКРЕДИТТІ ӨТЕУ ӘДІСТЕРІ	19
11. ШАРТ БОЙЫНША ҚАРЫЗ АЛУШЫНЫҢ МІНДЕТТЕМЕЛЕРІН ОРЫНДАМАУЫ НЕМЕСЕ ДҰРЫС ОРЫНДАМАУЫ ЖАҒДАЙЫНДА ҚАРЫЗДЫ РЕТТЕУ ШАРТТАРЫ МЕН ТӘРТІБІ, ЛОМБАРДТЫҢ ҚАБЫЛДАЙТЫН ШАРАЛАРЫ, СОНДАЙ-АҚ ӨТЕЛМЕГЕН ҚАРЫЗЫ БАР ҚАРЫЗ АЛУШЫМЕН, ОНЫҢ ӨКІЛІМЕН НЕМЕСЕ ШАРТ ШЕҢБЕРІНДЕ ЛОМБАРДПЕН МІНДЕТТЕМЕЛЕРМЕН БАЙЛАНЫСТЫ ҮШІНШІ ТАРАППЕН ӨЗАРА ІС-ҚИМЫЛ ЖАСАУ ШАРТТАРЫ.	20
12. ЕРЕЖЕГЕ ӨЗГЕРІСТЕР МЕН ТОЛЫҚТЫРУЛАР ЕНГІЗУ	23

1. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1.1. Осы "Ломбард Демеу Капиталы11" жауапкершілігі шектеулі серіктестігінің микрокредиттер беру қағидалары (бұдан әрі – қағидалар деп аталады) "Ломбард Демеу Капиталы11" жауапкершілігі шектеулі серіктестігінің (бұдан әрі-ломбард деп аталатын) жеке тұлғаларға микрокредиттер беру тәртібі мен шарттарын айқындайды (бұдан әрі деп аталады - Республикалық бюджет туралы заңда тиісті қаржы жылына белгіленген айлық есептік көрсеткіштің сегіз мың еселенген мөлшерінен аспайтын мөлшерде бір жылға дейінгі мерзімге жеке пайдалануға арналған жылжымалы мүлікті кепілге қою арқылы жүзеге асырылады.

1.2. Микрокредитті Ломбард қарыз алушыға тек Қазақстан Республикасының ұлттық валютасында, АҚШ долларының немесе өзге де шетел валютасының бағамына байланбай, осы Қағидаларда және "микроқаржы қызметі туралы" Қазақстан Республикасының Заңында (бұдан әрі – заң деп аталады) айқындалған мөлшерде және тәртіппен, ақылылық, мерзімділік, қайтарымдылық және қамтамасыз ету шарттарында ғана береді.

1.3. Осы Ереже "микроқаржы қызметі туралы" Қазақстан Республикасының 26.11.2012 ж. № 56-V Заңына, Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексіне, "ломбардта заттарды сақтау мәселелерін қоса алғанда, ломбардтар қызметін ұйымдастыру, ломбардтар үй-жайларының қауіпсіздігі мен техникалық ірілендірілуін қамтамасыз ету жөніндегі талаптарды, заңсыз өндірілген заттардың ломбардтарындағы айналымға қарсы іс-қимыл жөніндегі шараларды белгілеу қағидаларына" сәйкес әзірленді"28.11.2019 ж. № 226, Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының Қаулысымен және Қазақстан Республикасының өзге де қолданыстағы нормативтік құқықтық актілерімен бекітілген.

1.4. Осы қағидалар осы Қағидаларға №1 қосымшада қамтылған және олардың ажырамас бөлігі болып табылатын микрокредит беру бағдарламалары бойынша 45 АЕК-ке дейінгі 45 АЕК-тен жоғары мөлшерде микрокредит беру туралы шарттар және ломбардтағы заттарды кепілге қою туралы шарттар жасасу тәртібі мен талаптарын белгілейді.

1.5. Осы Ереже қарыз алушының (өтініш берушінің) көруі және танысуы үшін қолжетімді жерде орналастырылған және микрокредит беру туралы шарттың, Ломбард пен Қарыз алушы арасында жасалатын микрокредит беру туралы шарттың, сондай-ақ ломбард кепілдік билетін берумен ресімделетін ломбардтағы заттарды кепілге қою туралы шарттың үлгілік талаптарының ажырамас бөлігі болып табылады.

1.6. Ломбард қарыз алушыға республикалық бюджет туралы заңда тиісті қаржы жылына белгіленген айлық есептік көрсеткіштің сегіз мың еселенген мөлшерінен аспайтын мөлшерде микрокредит беру бағдарламасына байланысты микрокредит сомасына 1 (бір) күнтізбелік күннен 1 (бір) жылға дейінгі мерзімге микрокредит береді.

1.7. Ломбард Жеке тұлғаларға жеке пайдалануға арналған жылжымалы мүліктің кепілімен микрокредиттер беру жөніндегі қызметті жүзеге асырады. Құрамында бағалы металдар мен асыл тастар бар зергерлік бұйымдарды есепке алуды, сақтауды және сатуды қосымша жүзеге асырады.

1.8. Ломбард қарыз алушылар туралы, микрокредиттердің мөлшері туралы, Қарыз алушыға қатысты микрокредит беру туралы шарттың өзге де талаптары туралы және микроқаржы ұйымының операциялары туралы мәліметтерді қамтитын микрокредит беру құпиясына кепілдік береді (микрокредиттер беру қағидаларын қоспағанда).

1.9. Ломбардтың жұмыс кестесі белгіленген: күн сайын сағат 09.00 - ден 20.00-ге дейін.

Жұмыс кестесі мемлекет енгізетін шектеулерге сәйкес өзгертілуі мүмкін.

2. ҚОЛДАНЫЛАТЫН НЕГІЗГІ ҰҒЫМДАР

2.1. **Сыйақы**-ұйымға тиесілі ақшаның жылдық мөлшері есебінен микрокредит сомасына пайыздық мәнде айқындалған берілген микрокредит үшін төлем.

2.2. **Ломбардтағы заттарды кепілге қою туралы шарт**-кепіл беруші микрокредит бойынша міндеттемелердің орындалуын қамтамасыз ету ретінде кепіл ұстаушыға кепілге беретін шарт, жеке пайдалануға арналған жылжымалы мүлік. Ломбардтағы заттарды кепілге қою туралы шарт ломбардтың кепіл билетін беруімен ресімделеді.

2.3. Микрокредит беру туралы шарт (кепіл билеті)— ломбардтың қарыз алушыға жеке пайдалануға арналған жылжымалы мүліктің кепілімен белгіленген мөлшерде сыйақы есептей отырып және қарыз алушының ақшалай соманы және есептелген сыйақыны шартта белгіленген мерзімде қайтару міндеттемесімен микрокредит беру туралы шарт:

2.3.1. 45 АЕК - тен аспайтын микрокредит беру туралы шарт-жеке тұлғамен күнтізбелік қырық бес күнге дейінгі мерзімге жасалған, шарт мынадай талаптарға сәйкес келген кезде, республикалық бюджет туралы заңда тиісті қаржы жылына белгіленген айлық есептік көрсеткіштің қырық бес еселенген мөлшерінен аспайтын мөлшерде микрокредит беру туралы шарт:

1) микрокредит беру туралы шарт бойынша сыйақының жылдық тиімді мөлшерлемесінің мөлшері уәкілетті органның және Қазақстан Республикасы Ұлттық банкінің бірлескен нормативтік құқықтық актісінде айқындалған шекті мөлшерден аспайды. Жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесінің шекті мөлшері күніне 0,3 (нөл бүтін оннан үш) пайыздан кем, бірақ 179 (жүз жетпіс тоғыз) пайыздан аспайды;

2) микрокредит сомасын қайтару және микрокредит беру туралы шарт бойынша сыйақы төлеу жөніндегі міндеттемені бұзғаны үшін тұрақсыздық айыбының (айыппұлдың, өсімпұлдың) мөлшері мерзімі өткен әрбір күн үшін орындалмаған міндеттеме сомасының 0,3 (нөл бүтін оннан үш) пайызынан аспауға тиіс;

3) микрокредиттің нысанасын қоспағанда, микрокредит беру туралы шартта көзделген сыйақы мен тұрақсыздық айыбы (айыппұл, өсімпұл) сомасын қоса алғанда, микрокредит беру туралы шарт бойынша қарыз алушының барлық төлемдері жиынтығында микрокредит беру туралы шарттың бүкіл қолданылу кезеңі үшін берілген микрокредит сомасының жартысынан аспауға тиіс;

4) тараптардың келісімі бойынша қолданыстағы немесе жақсартатын шарттарда микрокредит беру туралы шарттың қолданылу мерзімін күнтізбелік 90 (тоқсан) күннен аспайтын мерзімге ұлғайтуға жол беріледі.

2.3.2. 45 АЕК-тен жоғары микрокредит беру туралы шарт (кепіл билеті) - жеке тұлғамен бір жылға дейінгі мерзімге жасалған, шарт мынадай талаптарға сәйкес келген кезде, республикалық бюджет туралы заңда тиісті қаржы жылына белгіленген айлық есептік көрсеткіштің сегіз мың еселенген мөлшерінен аспайтын мөлшерде микрокредит беру туралы шарт:

1) микрокредит беру туралы шарт бойынша сыйақының жылдық тиімді мөлшерлемесінің мөлшері уәкілетті органның және Қазақстан Республикасы Ұлттық банкінің бірлескен нормативтік құқықтық актісінде айқындалған шекті мөлшерден аспайды. Жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесінің шекті мөлшері - 46 (қырық алты) пайыз.

2.4. Берешек - осы Қағидаларда, микрокредит беру туралы шартта, ломбардтағы заттарды кепілге қою туралы шартта көзделген микрокредит, сыйақы және тұрақсыздық айыбы сомасын қоса алғанда, микрокредит беру туралы шарт, ломбардтағы заттарды кепілге қою туралы шарт бойынша қарыз алушының ломбардқа төлеуге жататын барлық ақша сомалары

2.5. Кепіл беруші - Қазақстан Республикасының азаматы немесе Қазақстан Республикасында тұрақты тұратын шетел азаматы (тұруға ықтиярхаты бар шетел азаматы) болып табылатын, кепілге микрокредит бойынша міндеттемелердің орындалуын қамтамасыз ету ретінде жеке пайдалануға арналған жылжымалы мүлікті беретін әрекетке қабілетті жеке тұлға.

2.6. Кепіл ұстаушы - жеке тұлғалардан микрокредит бойынша міндеттемелердің, жеке пайдалануға арналған жылжымалы мүліктің орындалуын қамтамасыз ету ретінде кепілге қабылдауды жүзеге асыратын "Ломбард Демеу Капиталы 11" жауапкершілігі шектеулі серіктестігі.

2.7. Кепіл билеті - кепілдің мәні мен микрокредит беру шарттары туралы мәліметтерді қамтитын ломбардта заттар кепілі туралы шартты ресімдеу кезінде Ломбард беретін микрокредит беру туралы шарт.

2.8. **Қарыз алушы** - Қазақстан Республикасының азаматы немесе Қазақстан Республикасында тұрақты тұратын шетел азаматы (тұруға ықтиярхаты бар шетел азаматы) болып табылатын, ломбардпен жеке пайдалануға арналған жылжымалы мүлікті кепілге қою арқылы микрокредит беру туралы шарт жасасқан әрекетке қабілетті жеке тұлға.

2.9. **Өтініш беруші** - ломбардқа микрокредит беруге өтініш берген Қазақстан Республикасының азаматы немесе Қазақстан Республикасында тұрақты тұратын шетелдік азамат (тұруға ықтиярхаты бар шетелдік азамат) болып табылатын әрекетке қабілетті жеке тұлға.

2.10. **Атаулы сақталған түбіртек** - сақтаудағы зат туралы мәліметтерді және атаулы сақталған түбіртек мерзімі өткеннен кейін күнтізбелік 30 күн ішінде затты сақтау жөніндегі ломбардтың міндетін қамтитын, затты ломбардта сақтау шартын жасасу кезінде ломбард бере алатын құжат.

2.11. **Кредиттік досье** - әрбір қарыз алушыға Ломбард қалыптастыратын құжаттар мен мәліметтер.

2.12. **Кредиттік бюро** - кредиттік тарихты қалыптастыруды, кредиттік есептерді ұсынуды және өзге де қызметтер көрсетуді жүзеге асыратын ұйым.

2.13. **Ломбард** - республикалық бюджет туралы заңда тиісті қаржы жылына белгіленген айлық есептік көрсеткіштің сегіз мың еселенген мөлшерінен аспайтын мөлшерде бір жылға дейінгі мерзімге жеке пайдалануға арналған жылжымалы мүлікті кепілге қою арқылы жеке тұлғаларға микрокредиттер беру жөніндегі қызметті жүзеге асыратын "Ломбард Демеу Капиталы 11" ЖШС жауапкершілігі шектеулі серіктестігі, сондай-ақ өзге де "микроқаржы қызметі туралы"Қазақстан Республикасының Заңында көзделген қызмет. Ломбард осы Қағидаларда белгіленген тәртіппен қарыз алушының келісімін алған жағдайда, ломбард кепілдік билетін берумен ресімделетін микрокредит беру туралы шарт пен ломбардтағы заттарды кепілге қою туралы шарт жасасады.:

2.13.1. - ол туралы ақпаратты кредиттік бюроға және ішкі істер органдарына беру;

2.13.2. - кредиттік есепті алушыға және ішкі істер органдарына кредиттік есепті беру.

2.14. **Айлық есептік көрсеткіш** - Қазақстан Республикасының Республикалық бюджеті туралы заңмен тиісті қаржы жылына белгіленген **АЕК**.

2.15. **Микрокредит** – микроқаржы қызметін жүзеге асыратын ұйым қарыз алушыға Қазақстан Республикасының ұлттық валютасында-теңгемен Заңда және осы Қағидаларда айқындалған мөлшерде және тәртіппен ақылылық, мерзімділік, қайтарымдылық және қамтамасыз ету шарттарында беретін ақша.

2.16. **Талап етілмеген нәрсе** - ломбардта сақталатын және атаулы сақталған түбіртек мерзімі өткеннен кейін жүк беруші талап етпейтін зат.

2.17. **Тұрақсыздық айыбы** -қарыз алушы ломбардқа микрокредит сомасын қайтару және (немесе) микрокредит беру туралы шарт бойынша сыйақы төлеу жөніндегі міндеттемені бұзғаны үшін микрокредит беру бағдарламасына байланысты осы Қағидаларда және микрокредит беру туралы шартта айқындалған мөлшерде төлейтін ақшалай сома.

2.18. **Кепілзат беруші** - Қазақстан Республикасының азаматы немесе Қазақстан Республикасында тұрақты тұратын шетел азаматы (тұруға ықтиярхаты бар шетел азаматы) болып табылатын, атаулы сақтау түбіртегінің шарттарына сәйкес затты ломбардқа сақтауға беретін әрекетке қабілетті жеке тұлға.

2.19. **Кепіл заты** - жеке пайдалануға арналған, микрокредит бойынша міндеттемелердің орындалуын қамтамасыз ететін жылжымалы мүлік.

2.20. **Кредиттік тарих субъектісінің ол туралы ақпаратты кредиттік бюроларға беруге келісімі/ кредиттік тарих субъектісінің кредиттік бюродан кредиттік есепті алушыға кредиттік есепті беруге келісімі** – "Қазақстан Республикасында кредиттік бюролар және кредиттік тарихты қалыптастыру туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес Ломбард

бекіткен құжаттар, оларды қабылдап, қол қоя отырып, Қарыз алушы кредиттік бюроның шарттарымен келіседі. ол туралы ақпаратты кредиттік бюроларға беру және кредиттік бюродан кредиттік есепті беру.

2.21. Микрокредит бойынша артық төлем сомасы - микрокредит нысанасын қоспағанда, сыйақы, тұрақсыздық айыбы (айыппұл, өсімпұл) сомасын қоса алғанда, Қарыз алушының Шарт бойынша барлық төлемдерінің сомасы;

2.22. Уәкілетті орган - Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеуді, бақылауды және қадағалауды жүзеге асыратын мемлекеттік орган.

2.23. ХЭОТ - "тұрғын үй қатынастары туралы"ҚР Заңына сәйкес халықтың әлеуметтік осал топтары

2.24. Сауалнама -өтініштер ломбардқа жүгінген кезде қарыз алушы туралы өз бетінше берген мәліметтер.

2.25. Микроқаржы омбудсманы - өз қызметінде жеке тұлғаның және ломбардтың құқықтары мен заңмен қорғалатын мүдделерін қанағаттандыру туралы келісімге қол жеткізу мақсатында, сондай-ақ "микроқаржы қызметі туралы" Қазақстан Республикасының Заңында көзделген жағдайларда Ломбард пен оның өтініші бойынша жеке тұлға арасында жасалған микрокредит беру туралы шарттан туындайтын келіспеушіліктерді реттеуді жүзеге асыратын тәуелсіз жеке тұлға"..

3. МИКРОКРЕДИТ БЕРУГЕ ӨТІНІШ БЕРУ ТӘРТІБІ ЖӘНЕ ОНЫ ҚАРАУ ТӘРТІБІ.

3.1. Өтініш беруші ломбардқа жүгінген кезде Ломбард қызметкері өтініш берушіге микрокредит беру бағдарламалары, микрокредит беру туралы шарт, ломбардтағы заттарды кепілге қою туралы шарт туралы толық және анық ақпарат бере отырып, консультация жүргізеді, атап айтқанда:

- микрокредит беру шарттары туралы ақпарат және микрокредит беру туралы шарт жасасу үшін қажетті құжаттар тізбесі;
- микрокредит беру мерзімдері;
- микрокредиттің шекті сомасы туралы;
- жылдық пайызбен не тіркелген сомада сыйақы мөлшерлемесінің мөлшерінде, сенімді жылдық тиімді салыстырмалы есептеудегі сыйақы мөлшерлемесінің мөлшері (нақты құны), сондай-ақ клиент өтініш берген күнге микрокредит бойынша артық төлем сомасы;
- микроқаржы ұйымының пайдасына микрокредит алуға және қызмет көрсетуге (өтеуге) байланысты тарифтер мен өзге де шығыстардың мөлшері туралы;
- клиенттің қалауы бойынша-микрокредит беру туралы шарттың жобасын ұсынады;
- микрокредиттер беру, ақпаратты ашу және микроқаржы қызметін жүзеге асыратын ұйымдардың қарауы қағидаларының 9-тармағында көзделген талаптарды ескере отырып, қосымша қызмет алу шартымен микрокредит беру туралы ақпаратты, микрокредиттер беру процесінде туындайтын клиенттердің өтініштерін және қосымша қызмет алуға байланысты клиент жасасатын өзге де шарттар туралы ақпаратты қоса алғанда қосымша шығындардың болуы;
- микрокредит беру туралы шарт жасасқанға дейін клиентке оның талаптарымен танысу үшін микрокредиттер беру қағидаларында айқындалған мерзімді ұсынады;
- микрокредиттеу бағдарламаларының шарттары туралы;
- микрокредит беру тәртібі туралы;
- микрокредит беру туралы шарттың, ломбардтағы заттарды кепілге қою туралы шарттың (кепіл билетінің)талаптары туралы;
- микрокредитті алуға, қызмет көрсетуге және өтеуге (қайтаруға) байланысты төлемдер туралы, оның ішінде микрокредит, сыйақы және тұрақсыздық айыбы сомасын төлеу тәртібі мен шарттары туралы;
- өтініш берушінің/Қарыз алушының, кепіл берушінің/ломбардтың құқықтары мен міндеттері туралы;
- микрокредит беру туралы шарт, ломбардтағы заттар кепілі туралы шарт бойынша міндеттемелерді бұзғаны үшін тараптардың жауапкершілігі және клиенттің ықтимал тәуекелдері туралы;

- микрокредит беру құпиясына кепілдік беру туралы;
- Микрокредит және кепіл заты бойынша міндеттемелердің орындалуын қамтамасыз етуге қойылатын талаптар туралы;
- өтініш берушіні қызықтыратын микрокредит беру тәртібі мен шарттары туралы өзге де мәліметтер.

3.2. Ломбард микрокредиттеу бағдарламалары бойынша микрокредит беру туралы шарт жасасқанға дейін өтініш берушіге микрокредитті өтеу әдісімен танысу және таңдау үшін әртүрлі әдістермен есептелген өтеу кестелерінің жобаларын ұсынады.

Өтініш берушіге ломбард Жеке тұлғаларға беретін микрокредиттер бойынша тұрақты төлемдерді есептеу әдістемелеріне және уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісінде белгіленген осындай микрокредиттер бойынша сыйақыны есептеу үшін уақытша базаларға сәйкес есептелген микрокредитті өтеу кестелерінің жобалары микрокредит беру туралы шартта белгіленген кезеңділікпен, өтеудің мынадай әдістерімен ұсынылады:

- микрокредит бойынша берешекті өтеу негізгі борыш бойынша төлемдердің тең сомаларын және негізгі борыштың қалдығына кезең ішінде есептелген сыйақыны қамтитын азайтылатын төлемдермен жүзеге асырылатын сараланған төлемдер әдісімен;

- аннуитеттік төлемдер әдісімен, бұл ретте микрокредит бойынша берешекті өтеу негізгі борыш бойынша ұлғайтылатын төлемдерді және негізгі борыштың қалдығына кезең ішінде есептелген сыйақы бойынша азайтылатын төлемдерді қамтитын микрокредиттің бүкіл мерзімі ішінде тең төлемдермен жүзеге асырылады. Бірінші және соңғы төлемдердің мөлшері басқалардан өзгеше болуы мүмкін.

- қосымша әдіспен (біржолғы төлем) – онда негізгі борыш пен сыйақыны өтеу кепіл билетінің қолданылу мерзімінің соңында жүргізіледі (егер бұл микрокредиттер беру қағидаларында көзделген жағдайда).

Ломбард микрокредит беру қағидаларына және микрокредит берудің барлық бағдарламалары бойынша микрокредит беру туралы шартқа сәйкес есептелген микрокредитті өтеу кестелерінің қосымша жобаларын ұсынуы мүмкін.

3.3. Ломбард микрокредит беру туралы шарт жасасқанға дейін өтініш берушіні оның микрокредит алуға байланысты құқықтары мен міндеттері туралы хабардар етеді, сондай-ақ клиентке оның талаптарымен танысу үшін 1 (бір) жұмыс күні шегінде мерзім береді. Ломбард ұйым жүзеге асырған жоғарыда көрсетілген іс-шаралардың тізбесін міндетті түрде тіркеуді жүзеге асырады, ол микрокредит беру туралы шарт бойынша қарыз алушының кредиттік досьесіне қоса тіркеледі.

3.4. Микрокредит беру үшін жүгінген кезде өтініш беруші ломбардқа оның әрекет қабілеттілігінен айырылмағанына және шектелмегеніне, қорғаншылықта, қамқоршылықта және патронажда болмайтынына кепілдік береді.

3.5. Өтініш беруші микрокредит берудің нақты бағдарламасымен мүдделі болған кезде, Ломбард қызметкері өтініш берушіге микрокредит беруге өтініш беру үшін қажетті құжаттар тізбесін және ақпаратты ұсынады, сондай-ақ микрокредит беруге өтінішті толтыру үшін қажетті ақпаратты сұратады.

3.6. Өтініш берушіден микрокредит беруге өтініш-сауалнаманы толтыру үшін жеткілікті қажетті ақпарат пен құжаттарды алғаннан кейін Ломбард қызметкері микрокредит беруге өтініш-сауалнамаға деректерді электрондық түрде енгізеді және оны басып шығарады.

3.7. Ломбард қызметкері өтініш берушіні өтініш беруші бойынша ақпаратты кредиттік бюролардан беруге, алуға, кірістерді айқындайтын Дербес деректер мен мәліметтерді ашуға және алуға, қарыз алушы туралы ақпаратты ішкі істер органдарына беруге келісуге, кредиттік есепті алушыға және ішкі істер органдарына кредиттік есепті беруге келісуге, сондай-ақ қажет болған жағдайда, ломбардтың ішкі талаптарына сәйкес қосымша құжаттар. Өтініш беруші көрсетілген құжаттардағы ақпаратпен танысады және оларға Ломбард бөлімшесінде өз қолымен қол қояды.

3.8. Микрокредит алу үшін өтініш беруші ломбардқа береді:

* микрокредит беруге өтініш - сауалнама;

* өтініш берушінің жеке басын куәландыратын құжат-жеке куәлік немесе паспорт. Қазақстан Республикасының аумағында тұрақты тұратын шетелдік азамат Шетелдіктің тұруға ықтиярхат береді;

* қажет болған жағдайда мүлікке меншік құқығын растайтын құжаттың болуы (тіркеуге жатпайтын мүлік, меншік құқығы үшін);

* осы Қағидаларда айқындалған және өтініш берушінің микрокредит беру бағдарламасын таңдауына байланысты басқа құжаттар;

* 1 000 АЕК-ке тең немесе одан асатын микрокредит сомасы кезінде және егер өтініш беруші некеде тұрса, өтініш берушінің жұбайының (зайыбының) келісімі беріледі.

3.9. Микрокредит беруге өтініш-сауалнамаға қол қойып, өтініш беруші оның осы Қағидалармен танысқанын және келісетінін растайды.

3.10. Микрокредит беруге өтініш-сауалнамаға қол қоя отырып, өтініш беруші ломбардқа өзінің дербес деректерін жинауға және өңдеуге өзінің келісімін береді, ол оны еркін, дербес және өз мүддесі үшін ломбард қызметкеріне ауызша және жазбаша нысанда береді.

3.11. Қызметкер өтініш берушіге микрокредит беруге өтінішті және өтініш беруші ұсынған құжаттарды тексеру микрокредитті міндетті мақұлдауды көздемейтінін және микрокредит беру туралы шешімді Ломбард өтініш беруші ұсынған оның төлем қабілеттілігі мен кредит қабілеттілігі туралы мәліметтерді тексеру және бағалау нәтижелері негізінде қабылдайтынын хабарлайды.

3.12. Ломбард қызметкерінің микрокредит беруге өтінішті қарауға қабылдауы, сондай-ақ өтініш берушінің ықтимал шығыстары (микрокредит беруге өтініш беру үшін қажетті құжаттарды ресімдеуге, оның ішінде құжаттардың көшірмелерін және т. б.) ломбардтың микрокредит беру туралы шарт жасасуға, микрокредит беруге, ломбардта заттар кепілі туралы шарт жасасуға (кепіл билеті) міндеттемелеріне әкеп соқпайды) немесе өтініш беруші шеккен шығындарды өтеу. Ломбард қызметкерінің кепіл нысанасын қарау, бағалау және кепіл берушінің консультациялары жөніндегі іс-әрекеттері кепіл берушінің ломбардта заттарды кепілге қою туралы шарт (кепіл билеті) жасасуын және микрокредит беруді талап етуі үшін негіз болып табылмайды.

3.13. Ломбард қызметкерінің құжаттарды тексеру және талдау нәтижелері бойынша микрокредитті қайтармаудың ең төменгі қолайлы тәуекелі бар өтініштер мақұлданады.

3.14. Ломбард ҚР қолданыстағы заңнамасына сәйкес өтініш беруші хабарлаған кез келген ақпаратты тексеру құқығын өзіне қалдырады. Ломбард қызметкері кепіл нысанасын тексеруді жүргізеді, оны өтініш беруші бекітілген микрокредиттеу бағдарламалары бойынша міндеттемелердің орындалуын қамтамасыз ету ретінде ұсынуға ниетті. Микрокредит беруге өтініш мақұлданған кезде өтініш берушіге микрокредиттің сомасы мен өтеу мерзімі (қайтару мерзімі) айқындалады.

3.15. Өтініш беруші микрокредит талаптарымен келіскен кезде өтініш беруші микрокредит беру туралы шарт, ломбардтағы заттар кепілі туралы шарт (кепіл билеті) жасасу үшін өтініш беруші таңдаған микрокредит беру бағдарламасымен бекітілген қосымша құжаттар мен кепіл нысанасын ұсынуға міндетті.

3.16. Ломбард өтініш берушіге бас тарту себептерін түсіндірмей микрокредит беруден бас тартуға құқылы. Өтініш беруші шарт жасасудан бас тартуға құқылы.

3.17. Ломбард клиентке "микроқаржы қызметі туралы" ҚР Заңының 3-бабының 1-2-тармағына сәйкес көрсетілетін қосымша қызметтерді ақылы түрде ұсынуға құқылы. Бұл жағдайда ломбард микрокредит беру туралы шарт жасасқанға дейін:

- клиентке қосымша қызметтің (қызметтердің) мазмұны мен құны туралы толық және шынайы ақпарат береді;
- клиентке микрокредит беру клиенттің қосымша қызмет алуға келісіміне байланысты емес екенін түсіндіреді;
- клиенттің әрбір қосымша қызметті алуға жеке өтінішімен расталатын еркін, саналы таңдау мүмкіндігін қамтамасыз етеді.

Қосымша қызмет көрсетуге арналған өтініште:

- клиенттің қосымша қызметті алуға, оның ішінде осындай қызметті алуға байланысты шарт жасасуға келісімі;

- қосымша қызметтің атауы, мазмұны және құны;
- клиенттің қызметтен бас тарту құқығы туралы ақпарат және бас тарту микрокредиттен бас тартуға әкеп соқпайтынын растау;
- қосымша қызмет бойынша шығыстарды микрокредит сомасына қосу немесе оларды өз бетінше төлеу туралы Клиентті таңдау.

Ломбард клиент микрокредит беру туралы шарт бойынша міндеттемелерді толық орындағанға дейін ұсынылатын әрбір қосымша қызметке клиенттің өтініштерін алуды және сақтауды қамтамасыз етеді.

Егер клиент микрокредит беру туралы шарт жасасу кезінде өмірді және (немесе) жазатайым оқиғалардан (ауырған жағдайда) сақтандыру түрінде қосымша қызметті таңдаған жағдайда, клиент қызметтерін сатып алуға ниетті сақтандыру ұйымын дербес айқындайды.

Қосымша қызмет көрсетуге арналған өтініште қарыз алушының өзі таңдаған сақтандыру ұйымы туралы белгісі бар ломбард ұсынған сақтандыру ұйымдарының тізбесі көрсетіледі.

4. МИКРОНЕСИЕ БЕРУ ТУРАЛЫ ШАРТ ЖАСАСУ ТӘРТІБІ

4.1. Микронесие беру туралы шартты жасасу тәртібі, оның ішінде мазмұнына, ресімделуіне, микронесие беру туралы шарттың міндетті талаптарына, микронесие өтеу кестесінің нысанына қойылатын талаптар Қазақстан Республикасының Азаматтық заңнамасында, Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің 2019 жылғы 29 қарашадағы №232 қаулысымен бекітілген «Микронесие беру туралы шарт жасасу тәртібін, оның ішінде мазмұнына, ресімделуіне, шарттың міндетті талаптарына, микронесие өтеу кестесінің нысанына қойылатын талаптарды бекіту туралы» қаулысына (бұдан әрі – ҚНРДА Басқармасының қаулысы) және осы Ережелерге сәйкес ресімделеді.

4.2. Ломбард тиісті шешім қабылданған күннен бастап 3 (үш) жұмыс күніне дейінгі мерзімде клиентке Қағидаларда көзделген тәсілмен бас тарту себептерін көрсете отырып, микрокредит беру не беруден бас тарту туралы хабарлайды. Ломбард маманы микрокредит беруге арналған өтінішті қанағаттандыру туралы шешім қабылдағаннан және қызметкер өтінішті қанағаттандыру туралы шешімді мәлімдегеннен кейін Ломбард қызметкері қарыз алушыға (өтініш берушіге) оның микрокредит алуға байланысты құқықтары мен міндеттері, сондай-ақ микрокредит беру туралы шарт бойынша міндеттемелерді орындамаған жағдайда ықтимал салдары туралы хабарлайды, өтеу кестесімен микрокредит беру туралы шарт дайындайды және микрокредиттеу бағдарламаларына сәйкес ломбардтағы заттарды кепілге қою туралы шарт (кепіл билеті).

Егер микрокредитті өтеу микрокредит мерзімінің соңында біржолғы төлеммен жүзеге асырылған жағдайда, өтеу кестесі ломбардта ресімделетін шарттар бойынша ұсынылмайды..

4.3. Заявкер шарт жасасу үшін Ломбардқа төмендегі құжаттар мен мәліметтерді ұсынады:

4.3.1. Қарыз алушының кредиттік бюроға және ішкі істер органдарына қатысты ақпарат ұсынуға, сондай-ақ кредиттік есепті алушыға және ішкі істер органдарына беруге келісімі;

4.3.2. Қазақстан Республикасының кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл туралы заңнамасына сәйкес клиенттерді (олардың өкілдерін) және бенефициарлық меншік иелерін тиісті тексеру талаптарын орындау үшін Ломбардқа қажетті мәліметтер;

4.3.3. Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің 2019 жылғы 26 қарашадағы №210 қаулысымен бекітілген «Микронесие алу үшін қажетті құжаттар тізбесін, сондай-ақ микронесие беру туралы шарт бойынша кредиттік досье жүргізу қағидаларын бекіту туралы» қаулысына сәйкес өзге де құжаттар.

4.4. Заявкер келесі құжаттардың мәтінімен танысады: микронесие беру туралы шарт (Кепіл билеті); Сақтау түбіртегі; Жеке деректерді жинауға және өңдеуге келісім. Құжаттармен танысқаннан кейін:

- Заявкер барлық құжаттарға өз қолын қояды;
- Ломбард атынан құжаттарға сенімхат негізінде қол қоюға уәкілеттік берілген қызметкер қол қояды және Ломбард мөрімен расталады.

4.5. Ломбард қызметкері Қарыз алушыға микронесие беру туралы шарттың (Кепіл билеті) және Сақтау түбіртегінің бір-бір данасын тапсырады.

Қарыз алушының кепіл билетіне қол қоюы Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінің 389-бабына сәйкес микронесие беру туралы шартқа қосылу арқылы мәміленің жазбаша нысаны болып танылады.

4.6. Шартта Қазақстан Республикасының заңнамасымен көзделген шарттың тиісті түріне қойылатын талаптар, тараптардың келісімі бойынша белгіленетін талаптар, сондай-ақ келесі міндетті талаптар көзделеді:

1. шарттың жалпы талаптары;
2. Қарыз алушының құқықтары;
3. Ұйымның құқықтары;
4. Ұйымның міндеттері;
5. Ұйымға қойылатын шектеулер;
6. Міндеттемелерді бұзғаны үшін тараптардың жауапкершілігі;
7. Шарт талаптарына өзгерістер енгізу тәртібі.

4.7. Жалпы шарттарда мыналар көрсетіледі:

- 1) шарт жасалған күні;
- 2) Қарыз алушы – жеке тұлғаның тегі, аты және әкесінің аты (бар болған жағдайда);
- 3) микронесие сомасы (микронесиенің нысанасы), микронесие бойынша артық төлем сомасы, микронесие мақсаты туралы мәліметтер (бар болған жағдайда). Бұл ретте микронесие бойынша толық құн (микронесие сомасы мен артық төлем сомасы) туралы ақпарат шарттың бірінші бетінде көрсетіледі;
- 4) микронесие өтеу мерзімдері;
- 5) жылдық пайыздық мөлшерлеме түріндегі сыйақы мөлшерлемесі, сондай-ақ шарт жасалған күнгі осы Ережелердің 6 және 7-бөлімдеріне сәйкес есептелген жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесі (микронесиенің нақты құны);
- 6) микронесиені өтеу тәсілі: біржолғы немесе бөліп-бөліп, қолма-қол — касса арқылы, қолма-қол емес тәсілде — ұйымның банк шот реквизиттері көрсетіледі;
- 7) микронесие өтеу әдісі (аннуитеттік, сараланған немесе осы Ережелерге сәйкес өзге әдіс);
- 8) микронесие бойынша берешекті өтеу кезектілігі;
- 9) негізгі қарызды және сыйақыны кешіктіріп өтеу жағдайында өсімпұл (айыппұл, пеня) есептеу тәртібі мен мөлшері;
- 10) Қарыз алушының шарт бойынша міндеттемелерді орындауын қамтамасыз ету (бар болған жағдайда);
- 11) Қарыз алушы шарт талаптарын орындамаған немесе тиісінше орындамаған жағдайда ұйым қабылдайтын шаралар;
- 12) шарттың қолданылу мерзімі;
- 13) ұйымның пошталық және электрондық мекенжайы, сондай-ақ оның ресми интернет-ресурсы туралы ақпарат (бар болған жағдайда);
- 14) егер ұйым шарт бойынша құқықтарды (талаптарды) үшінші тұлғаға берсе, Қазақстан Республикасы заңнамасында кредит беруші мен Қарыз алушы арасындағы қатынастарға қойылатын талаптар мен шектеулер құқық (талап) берілген үшінші тұлғамен арадағы қатынастарға да қолданылады деген шарт.

4.8. Қарыз алушының құқықтары мыналарды қамтиды:

- 1) микронесиелеу қағидаларымен, ұйымның микронесие беру тарифтерімен танысу;
- 2) шартта белгіленген тәртіп пен талаптарда алынған микронесиеге иелік ету;
- 3) егер негізгі қарыз және (немесе) сыйақы төлеу мерзімі демалыс не мереке күніне түссе, оны келесі жұмыс күні төлеу және бұл үшін өсімпұл (айыппұл, пеня) төлемеу құқығы;
- 4) шарт бойынша берілген микронесие сомасын толық немесе ішінара мерзімінен бұрын қайтару;
- 5) шарт бойынша міндеттемелерді орындау мерзімі өткен күннен бастап отыз күнтізбелік күн ішінде Ломбардқа келу және (немесе) Қазақстан Республикасының «Төлемдер және төлем жүйелері туралы» Заңында көзделген сәйкестендіру құралдарын қолдану арқылы қарыз алушыны сәйкестендіруге мүмкіндік беретін ақпараттандыру объектілері (Ломбардта мұндай құралдар бар болған жағдайда) немесе шартпен көзделген тәсіл арқылы шарт талаптарын өзгерту туралы, соның ішінде келесі мәселелерге қатысты жазбаша өтініш беру:

- шарт бойынша сыйақы мөлшерлемесін төмендету;
- негізгі қарыз және (немесе) сыйақы төлемін кейінге қалдыру;
- өтеу әдісін немесе берешекті өтеу кезектілігін өзгерту, соның ішінде алдымен негізгі қарызды өтеу;

- микронесие мерзімін өзгерту;
- мерзімі өткен негізгі қарыз және (немесе) сыйақыны кешіру, микронесие бойынша өсімпұлды (айыппұлды, пеняны) жою;

- Ломбардқа кепілге қойылған мүлікті беру арқылы шарт бойынша міндеттемені орындаудың орнына төлем ретінде беру;

- 6) осы тармақтың 4) тармақшасының төртінші абзацында көрсетілген ұйым шешімін алған күннен бастап он бес күнтізбелік күн ішінде немесе шарт талаптарын өзгерту бойынша өзара қолайлы шешімге қол жеткізілмеген жағдайда, Қазақстан Республикасының Заңының 9-2-бабы 3-бөлігінде белгіленген мерзімде микрофинанстық омбудсманға жүгіну және бұл туралы ұйымды бір мезгілде хабардар ету құқығы.

Микрофинанстық омбудсман Ломбардқа жүгіну және шарт талаптарын өзгерту бойынша өзара қолайлы шешімге қол жеткізілмегенін растайтын дәлелдер ұсынылған жағдайда Қарыз алушының өтінішін қарайды.

- 7) қызметтер бойынша даулы жағдайлар туындаған кезде ұйымға жазбаша түрде жүгіну. Бұл ретте Қарыз алушы өтінішінде кірісінің төмендеу себебін көрсетуге және өзінің әлеуметтік және материалдық жағдайын растайтын құжаттарды ұсынуға міндетті. Қарыз алушы шарт талаптарын өзгерту туралы өтінішпен келесі жағдайларда жүгіне алады:
- жұмыспен қамту органдарында жұмыссыз ретінде тіркелген жағдайда;
 - әлеуметтік мәртебесі өзгергенде, яғни әлеуметтік осал санаттағы халыққа (СОСХ) жатқызылуы немесе СОСХ мәртебесі бар жақын туысы, жұбайы (зайыбы) болуына байланысты айлық табысының төмендеуі;
 - сырқатқа байланысты Қарыз алушының уақытша еңбекке жарамсыздығы (3 айдан астам);
 - бала күтімі бойынша демалысқа шығуы;
 - мерзімді әскери қызметке шақырылуы;
 - жақын туыстарының, жұбайының (зайыбының) әлеуметтік мәні бар аурулармен ауыруы немесе қайтыс болуы сияқты отбасылық жағдайлар;
 - Қарыз алушыға материалдық залал келтірген жағдайлар (ұрлық, өрт және т.б.);
 - Ломбардтың шарт талаптарын өзгертуден бас тарту туралы шешімін алған күннен бастап он бес күнтізбелік күн ішінде Қарыз алушының дәлелді уәждерін көрсете отырып немесе шарттың 4.5-тармағында белгіленген мерзімде өзара қолайлы шешімге қол жеткізілмеген жағдайда микрофинанстық омбудсманға жүгіну және Ломбардты бір мезгілде хабардар ету құқығы.
- 8) Егер Ломбард біржақты тәртіппен берілген Кепіл билеті бойынша шарт талаптарын жақсартатын өзгерістер енгізсе, ал Қарыз алушы бұл өзгерістермен келіспесе, ол он төрт күнтізбелік күн ішінде тиісті хабарламаны алған күннен бастап Залог билетімен көзделген тәсілдермен жазбаша бас тарту хатын жіберу арқылы олардан бас тартуға құқылы.

4.9. Ломбардтың құқықтары үшін шарттарды жақсарту бағытында біржақты түрде өзгерту мүмкіндігін көздейді:

- 1) Қарыз алушының шартты орындау мерзімін 40 күнтізбелік күннен астам бұзған жағдайда, микрокредит сомасы мен оған Қарыз алушы қатысты сыйақыны ерте қайтару талаптарын қою;
- 2) Қарыз алушының микрокредиттің кезекті бөлігін қайтару және (немесе) сыйақы төлеу мерзімін 40 күнтізбелік күннен артық бұзған жағдайда, микрокредит сомасы мен сыйақы бойынша талап қою;
- 3) Атқарушылық жазба негізінде қарызды өндіру. Қарыз алушы микрокредит сомасын және (немесе) сыйақыны және (немесе) неустойканы қайтару міндеттемелерін орындамауы жағдайында өз кінәсін және міндеттемелерді орындамау фактісін растайды және мойындайды, бұл міндеттемелердің орындалу мерзімі өткен болса; Қарыз алушы хабардар және Ломбардтың/қарыз өндірушінің нотариусқа атқарушылық жазба жасау құқығын мойындайды, егер Қарыз алушы осы міндеттемелерді орындамаса; Қарыз алушы Залогтық

билет пен Қосылу шартындағы ережелерді, оның қарызгер ретінде Ломбардқа/қарыз өндірушіге қарама-қарсы жауапкершілігін мойындайтынын растайды, бұл да даулы мәселені алдын ала шешу тәртібінде жауап берумен тең деп саналады;

- 4) Қарыз алушыдан қажетті ақпарат пен құжаттарды сұратуға және алуға;
- 5) Микрофинанс қызметі туралы заңнамамен көрсетілген тұлғаларға Залогтық билет бойынша құқықты (талапты) Қарыз алушының келісімінсіз өткізуге;
- 6) Қарыз алушының өтініші бойынша екінші деңгейдегі банктер арқылы микрокредитті үшінші тұлғаға тауарлар, жұмыстар немесе қызметтер үшін төлеу мақсатында аударуды жүзеге асыруға;
- 7) Заңмен қарастырылған мақсаттар үшін резидент еместердің жеке басын куәландыратын құжаттарының көшірмелерін жинауға;

1. ҚР «Микрофинанс қызметі туралы» Заңымен және басқа да ҚР заңдарымен және Залогтық билеттің талаптарымен белгіленген басқа да құқықтарды жүзеге асыруға.

4.10. Ломбардтың міндеттері келесілерді қамтиды:

1. Қарыз алушы микрокредит алу құқығы мен міндеттері, сондай-ақ Залогтық билет бойынша міндеттемелерді орындамау жағдайында болатын ықтимал салдарлар туралы хабардар ету;

2. Залогтық билет бойынша әскери қызметке шақырылған әскери қызметшілерге, мерзімді әскери қызмет өтетін мерзімді және оның аяқталғаннан кейін 60 күнді қамтитын мерзімде негізгі борыш пен сыйақы бойынша төлемдерді кейінге қалдыруды ұсыну, микрокредит бойынша сыйақы есептелмей, уәкілетті орган белгілеген тәртіппен.

Әскери қызметке шақырылған әскери қызметшілер туралы деректер алмасу, сондай-ақ олардың қызметтен босатылуы, микрокредиттің бар-жоғы, оған төлемді кейінге қалдыру туралы ақпарат уәкілетті органның келісімі бойынша Қазақстан Республикасының Қорғаныс министрлігімен келісілген тәртіппен мемлекеттік органдар мен микроқаржы ұйымдарының ақпараттық жүйелерінің өзара әрекеттесуін қамтамасыз ету арқылы жүзеге асырылады.

Екінші бөлікте көзделген жағдайларда жеке деректерді жинау, өңдеу және пайдалану Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жүзеге асырылады.

3. Қарыз микрокредит беру туралы шарт (құқықты (талаптарды) басқаға беру шарты) бойынша құқықты (талаптарды) үшінші тұлғаға берген жағдайда, Ломбард: құқықты (талапты) басқаға беру шарты жасалғанға дейін қарыз алушы – кәсіпкерлік қызметті жүзеге асырумен байланысты емес микрокредит беру туралы шарт бойынша жеке тұлға, көрсетілген шарт бойынша ломбардтың құқықтарын (талаптарын) үшінші тұлғаға беру туралы, сондай-ақ осындай басқаға беру тәсілімен қарыз алушының дербес деректерін өңдеу (беру) туралы жоспарланып отырған басқаға беру туралы, микрокредит беру туралы шартта көзделген, сондай-ақ ломбардқа Клиентті сәйкестендіруді жүзеге асыруға мүмкіндік беретін ақпараттандыру объектілері арқылы - жеке тұлғаның сәйкестендіру құралдарын (ақпараттандыру объектілерін) қолдану арқылы; қарыз алушыны (немесе оның уәкілетті өкілін) микрокредит беру туралы шартта көзделген тәсілмен үшінші тұлғаға микрокредит беру туралы шарт бойынша құқықтардың (талаптардың) өткен ауысуы туралы, сондай-ақ үшінші тұлғаға микрокредит беру туралы шарт бойынша одан әрі төлемдерді жүзеге асыру қажеттігін көрсете отырып, басқаға беру шарты жасалған күннен бастап күнтізбелік отыз күн ішінде ақпараттандыру объектілері арқылы хабардар етеді (атауы. микрокредит беру туралы шарт бойынша құқықтары (талаптары) берілген тұлғаның орналасқан жері және банктік деректемелері, не микрокредит беру туралы шарт бойынша құқықтар (талаптар) сенімгерлік басқаруға берілген жағдайда-сервистік компания), микрокредит беру туралы шарт бойынша берілген құқықтардың (талаптардың) көлемі, микрокредит беру туралы шарт бойынша берешектің мөлшері мен құрылымы (негізгі борыш, сыйақы, комиссия, тұрақсыздық айыбы (айыппұл, өсімпұл)) және басқа да сомаларды төлеу.
4. Қарыз алушы келісімшартта көзделген тәсілмен және мерзімде, сондай-ақ ақпараттандыру объектілері арқылы, бірақ төлемнің мерзімі өткен күннен бастап он күннен кешіктірмей хабарлау:

келісімшарт бойынша міндеттемелердің орындалмауы туралы және төлемдер жасау қажеттілігі туралы, оның ішінде мерзімі өткен қарыздың мөлшері көрсетілген;

Қарыз алушы— жеке тұлғаның Ломбардқа жүгіну құқығы туралы;

Қарыз алушыкелісімшарт бойынша міндеттемелерін орындамауының салдарлары туралы. Ломбард Қарыз алушы хабардар ету үшін коллекторлық агенттікті тарта алады.

Келісімшартта хабарламаның жеткізілген деп саналатыны туралы шарт бар, егер ол келесі тәсілдердің бірінде борышкерге жіберілсе, келісімшартта белгіленген:

келісімшартта көрсетілген электрондық пошта мекенжайына;

келісімшартта көрсетілген мекенжайға, тапсырысты хатпен, оның алынғаны туралы хабарламамен жіберілген жағдайда, сонымен қатар көрсетілген мекенжайда тұратын ересек отбасы мүшесі алған жағдайда.

жеткізуді тіркеуді қамтамасыз ететін өзге де байланыс құралдарын пайдалана отырып;

5. Қарыз алушы ұсынысымен келісімшарт шарттарына өзгерістер енгізу туралы өтініш алған күннен кейін он бес күн ішінде, уәкілетті органның нормативтік-құқықтық актісіне сәйкес, келісімшарт шарттарына өзгерістер енгізу туралы ұсыныстарды қарастыру және жазбаша түрде немесе келісімшартта белгіленген тәсілмен бір келесі шешімдер туралы хабарлау:

- келісімшарт шарттарына енгізілген өзгерістермен келісу;
 - микрокредит беру шарттарына өзгерістер енгізу туралы қарсы ұсыныс жасау;
 - келісімшарт шарттарын өзгертуге бас тарту, бас тартудың себептерін түсіндіру.
6. Ломбардтың шарттарын жақсартқан жағдайда Қарыз алушы келісімшарт шарттарының өзгергені туралы хабарлау, келісімшартта белгіленген тәртіп бойынша.
 7. Микрокредитті өтеу кестесінің қосымшасы, тараптармен қол қойылған. Егер микрокредиттің шарттары өзгерсе және бұл Қарыз алушы ақшалай міндеттемелерінің сомасын (көлемін) және (немесе) төлеу мерзімін өзгертсе, ұйым жаңа микрокредитті өтеу кестесін Қарыз алушыға жаңа шарттарға сәйкес құрастырып, береді.
 8. Қазақстан Республикасының «Қылмыстық жолмен табылған кірістерді заңдастыруға (жууға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы күрес туралы» Заңына сәйкес қаржылық мониторинг бойынша уәкілетті органға ақпарат беру.
 9. Егер мекенжай өзгерсе немесе атауы өзгерсе, бұл туралы уәкілетті органды, сондай-ақ Қарыз алушыларды (өтініш берушілерді) жазбаша түрде хабардар ету, бұл ақпаратты Ломбардтың орналасқан жеріндегі және Қарыз алушының (өтініш берушінің) заңды мекенжайындағы екі баспасөз басылымында қазақ және орыс тілдерінде жариялау, немесе әрбір Қарыз алушыға (өтініш берушіге) өзгерістер туралы жазбаша хабарлама жіберу, бұл хабарлама өзгерістер енгізілген күннен бастап отыз күн ішінде жүзеге асырылады.
 10. Микрокредиттерді беру ережелерінің көшірмесін Ломбардтың Қарыз алушыларға (өтініш берушілерге) қолжетімді және көруге болатын жерде орналастыру, соның ішінде Ломбардтың интернет-ресурсында.
 11. Қарыз алушыға микрокредит алу, қызмет көрсету және оны өтеу (қайтару) төлемдері туралы толық және дұрыс ақпарат беру.
 12. Микрокредит беру туралы ақпаратты құпия ұстау.
 13. Микроқаржылық қызмет туралы заң мен Қазақстан Республикасының басқа да заңнамалық актілерінде белгіленген талаптарды сақтау.
 14. микрокредит беру туралы шартқа қызмет көрсету кезеңінде ломбард клиенттің (қарыз алушының) немесе кепіл берушінің сұрау салуы бойынша ("микроқаржы қызметі туралы" ҚР Заңында көзделген микрокредит беру құпиясын жария етуге қойылатын талаптарды сақтай отырып) сұрау салуды алған күннен бастап 3 (үш) жұмыс күні ішінде оған жазбаша нысанда немесе беру туралы шартта көзделген тәсілмен ұсынады микрокредит туралы мәліметтер:

- 1) микроқаржы ұйымына төленген ақша сомасына;

2) мерзімі өткен берешектің мөлшері (бар болса);

3) борыш қалдығы;

4) кезекті төлемдердің мөлшері мен мерзімдері.

15) Клиенттің өтініші бойынша микрокредит бойынша берешек толық өтелгеннен кейін Ломбард өтінішті алған күннен бастап 3 (үш) жұмыс күнінен аспайтын мерзімде жазбаша нысанда немесе микрокредит беру туралы шартта көзделген тәсілмен берешектің жоқтығы туралы анықтама береді.

16) ломбард Клиенттің өтініші бойынша 3 (үш) жұмыс күнінен аспайтын мерзімде айына 1 (бір) реттен жиі емес жазбаша нысанда немесе микрокредит беру туралы шартта көзделген тәсілмен клиенттің (қарыз алушының) келіп түскен ақшасын микрокредит беру туралы шарт бойынша берешекті өтеу есебіне бөлу туралы ақпаратты өтеусіз ұсынады.

17) клиенттің микрокредит беру туралы шарт бойынша берілген ақшаны ломбардқа ішінара немесе толық мерзімінен бұрын қайтару туралы өтініші бойынша ломбард жазбаша нысанда немесе микрокредит беру туралы шартта көзделген тәсілмен 3 (үш) жұмыс күнінен аспайтын мерзімде өтеусіз оған қайтаруға тиесілі соманың мөлшерін хабарлайды.

4.11. Ломбардқа қойылатын шектеулер мыналарды тыйым салуды көздейді:

1. микрокредитті өтеу әдісі мен тәсілін және (немесе) сыйақы мөлшерлемесін біржақты тәртіппен өзгертуге (төмендету жағдайларын қоспағанда);
2. микрокредит бойынша сыйақы мен айыппұлдан (айыппұл, өсімақы) басқа кез келген төлемдерді Қарыз алушыдан талап етуге және өндіріп алуға;
3. жеке тұлға болып табылатын Қарыз алушыдан ұйымға микрокредиттің сомасын, айыппұлдарды (айыппұл, өсімақы) және басқа да төлемдерді мерзімінен бұрын толық немесе ішінара қайтарғаны үшін қосымша төлемдерді талап етуге;
4. келісімшарт бойынша микрокредит сомасын арттыруға;
5. негізгі қарыз және (немесе) сыйақы төлеу күні демалыс немесе мереке күніне сәйкес келетін жағдайда және төлем келесі жұмыс күнінде жүзеге асырылған болса, айыппұл (өсімақы, айыппұл) өндіріп алуға;
6. теңгемен берілген микрокредит туралы келісімшарт бойынша міндеттемелер мен төлемдерді қандай да бір валюта баламасына байлау арқылы индексациялауға;
7. Қарыз алушы – кәсіпкерлік қызметпен байланысты емес жеке тұлға – негізгі қарыз және (немесе) сыйақы төлемі бойынша міндеттемелерін орындауды тоқтатқан күннен бастап тоқсан күндік мерзім өткеннен кейін есептелген сыйақы, айыппұл (өсімақы, айыппұл) төлеуді талап етуге;
8. Қарыз алушының Залог билеті шарттарына өзгерістер енгізу туралы өтініші қаралып жатқан кезеңде микрокредитті мерзімінен бұрын өтеуді талап етуге;
9. микрокредит беру туралы келісімшарт бойынша қарыз сомасын өндіріп алу үшін жеке сот орындаушыларымен ынтымақтастықты көздейтін шарттар жасасуға, сондай-ақ Ломбардпен аффилирленген тұлға болып табылатын жеке сот орындаушысымен атқарушылық құжатты орындау шарттары туралы келісім (шарт) жасасуға;
10. Ломбардпен аффилирленген тұлға болып табылатын нотариусқа нотариаттық әрекеттер жасау үшін жүгінуге;
11. жеке тұлғамен жасалған Залог билетінің мерзімін оның келісімінсіз және микрокредит беру туралы шарттың талаптарын сақтамай не жақсартпай ұзартуға;
12. үшінші тұлғалардан сотқа дейінгі қарызды өндіріп алу және реттеу, сондай-ақ берешекке байланысты ақпарат жинау қызметтерін алуға (мұндай қызметтер Ломбардқа коллекторлық агенттік және (немесе) сервис компаниясы тарапынан көрсетілетін жағдайларды қоспағанда);
13. берешек сотқа дейінгі өндіріп алу және реттеу кезеңінде коллекторлық агенттікте болған кезде Ломбардқа келесі әрекеттерді жасауға тыйым салынады:
 - берешекті өндіріп алу туралы талаппен сотқа жүгінуге;
 - қарыздың коллекторлық агенттікте қаралу кезеңінде сыйақы төлеуді талап етуге, сондай-ақ негізгі қарыз және сыйақыны уақтылы төлемегені үшін айыппұл (өсімақы, айыппұл) есептеуге.

4.12. Кәсіпкерлік қызметті жүзеге асырумен байланысты емес микрокредит алатын жеке тұлғамен жасалатын шартқа, шарттың ажырамас бөлігі болып табылатын титулдық парақ қоса беріледі.

Титулдық парақ шарттың алғашқы беттері түрінде ресімделіп, осы Ереженің 4.7-тармағының 1), 2), 3), 4), 5), 6), 7) және 9) тармақшаларында көзделген талаптарды көрсетілген ретпен қамтиды. Бұл ретте, осы Ереженің 4.7-тармағының 3) тармақшасында көзделген талап шарттың бірінші бетінде баяндалады.

4.13. Шарт мәтіні А4 форматындағы парақтарға, кемінде 12 өлшемдегі «Times New Roman» қарпімен, қалыпты әріпаралық қашықтықпен, бір аралық жоларалық интервалмен және абзацтық шегіністерді қолдана отырып басып шығарылады.

4.14. Осы Ереженің 4.7-тармағының 8), 10), 11) және 12) тармақшаларында және 4.8-тармағының 6) тармақшасында көзделген талаптар шартта титулдық парақтан кейін көрсетілген тәртіппен баяндалады.

Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінің (Жалпы бөлім) 389-бабына сәйкес қосылу шарты негізінде шарт жасалған жағдайда, Қарыз алушыға ұсынылатын шарттың бір бөлігі (қосылу туралы өтініш) осы Ереженің 4.12-тармағының екінші бөлігіне сәйкес келуге тиіс және осы тармақта көзделген талаптарды қамтиды. Бұл талаптар шартта тиісті ретпен көрсетіледі. Бұл ретте қосылу туралы өтініш шарттың титулдық парағына теңестіріледі.

5. МИКРОКРЕДИТ БЕРУДІҢ ШЕКТІ СОМАЛАРЫ МЕН МЕРЗІМДЕРІ

5.1. Бір кепілдік билеті бойынша мөлшері 45 (қырық бес) АЕК-тен аспайтын микрокредиттерді беру мерзімінің ең ұзақ ұзақтығы – 45 (қырық бес) күнтізбелік күн, ұзартуға мүмкіндік беріледі, бұл ретте барлық ұзартулардың жалпы мерзімі 90 күннен аспауға тиіс.

Микрокредиттің ең аз мерзімі – 1 күн, сондай-ақ микрокредитті 5–10 күнге; 15–25 күнге; 30–45 күнге дейінгі мерзіммен беру мүмкіндігі қарастырылған.

5.2. Ломбардтың жеке пайдалануға арналған жылжымалы мүлік кепілімен жеке тұлғаларға бір кепілдік билеті (шарт) бойынша микрокредит беру жөніндегі қызметі, тиісті қаржы жылына республикалық бюджет туралы заңда белгіленген 8 000 (сегіз мың) еселенген АЕК мөлшерінен аспайтын сомада және ең көп мерзімі 1 (бір) жылмен шектеледі.

5.3. Ломбард екі түрдегі микрокредитті бекітеді:

- Бірінші түрі – республикалық бюджет туралы заңмен тиісті қаржы жылына белгіленген айлық есептік көрсеткіштің 45 (қырық бес) еселенген мөлшеріне дейінгі микрокредит, 45 (қырық бес) күнтізбелік күнге дейінгі мерзіммен;

- Екінші түрі – 45 АЕК-тен жоғары мөлшердегі микрокредит, мерзімі 1 (бір) жылға дейін, республикалық бюджет туралы заңмен белгіленген АЕК негізінде.

5.4. Өтініш беруші, әрі қарай қарыз алушы, өз кепілі шегінде микрокредит түрін өз бетінше таңдайды.

6. ҰСЫНЫЛАТЫН МИКРОКРЕДИТТЕР БОЙЫНША СЫЙАҚЫ МӨЛШЕРЛЕМЕЛЕРІНІҢ ШЕКТІ ШАМАЛАРЫ

6.1. Қаржы жылы үшін республикалық бюджет туралы заңмен белгіленген айлық есептік көрсеткіштің 45 (қырық бес) еселенген мөлшерінен аспайтын, мерзімі 45 (қырық бес) күнтізбелік күнге дейінгі микрокредиттер бойынша сыйақының шекті мөлшерлемесі: тәулігіне 0,3 (нөл бүтін үш ондық) пайыздан төмен, бірақ 179 (жүз жетпіс тоғыз) пайыздан аспауға тиіс.

6.2. Қаржы жылы үшін республикалық бюджет туралы заңмен белгіленген айлық есептік көрсеткіштің 45 (қырық бес) еселенген мөлшерінен аспайтын, 45 (қырық бес) күнтізбелік күнге дейінгі мерзімге жасалған Залогтық билет бойынша барлық төлемдер, оның ішінде сыйақы және айыппұл (айып, өсімпұл) сомалары, микрокредиттің жалпы сомасының жартысынан аспауға тиіс.

6.3. Қаржы жылы үшін республикалық бюджет туралы заңмен белгіленген айлық есептік көрсеткіштің 45 еселенген мөлшерінен асатын, мерзімі 1 (бір) жылға дейінгі микрокредиттер бойынша жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесінің шекті мөлшері 46 (қырық алты) % ЖТСМ-нан аспауға тиіс.

6.4. Ломбард микрокредит бойынша сыйақы мөлшерлеріне қатысты ақпаратты қамтитын жарнаманы тарату және (немесе) орналастыру кезінде міндетті түрде жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесін көрсетуге тиіс.

6.5. Микрокредитті беру және оған қызмет көрсетуге байланысты сыйақы мөлшерлемесін, комиссияларды және өзге де төлемдерді өзгерту не жаңасын енгізу кезінде, сондай-ақ шарт жасасу күніне жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесі осы Ережелердің 6.1 және 6.3-тармақтарында белгіленген шекті мөлшерден аспауға тиіс.

6.6. Қарыз алушының сыйақыны қамтитын шығыстарын ескере отырып есептелетін, микрокредит бойынша анық, жылдық, тиімді, салыстырмалы есептеудегі сыйақы мөлшерлемесі жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесі болып табылады

- микрокредит бергені, қызмет көрсеткені және өтегені (қайтарғаны) үшін ломбардқа төленуге жататын комиссиялық және өзге де төлемдер.

Микрокредит бойынша сыйақының жылдық тиімді мөлшерлемесінің мөлшері оның шекті мөлшерінен аспауға тиіс.

6.7. Қарыз алушының ақша міндеттемелерінің сомасын (мөлшерін) және (немесе) оларды төлеу мерзімін өзгертуге әкелетін шарт (залогтық билет) талаптары өзгерген жағдайда, микрокредитті өтеудің бастапқы мерзімінен бастап қарыз алушы жүзеге асырған төлемдерді есепке алмай, шарт талаптарының өзгертілетін күнгі берешек қалдығы мен қалған өтеу мерзіміне қарай нақтыланған жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесі қайта есептеледі.

7. БЕРІЛГЕН МИКРОКРЕДИТТЕР БОЙЫНША СЫЙАҚЫ ТӨЛЕУ ТӘРТІБІ

7.1. Қарыз алушы берілген микрокредитті пайдаланғаны үшін Ломбардқа шартта белгіленген мөлшерде және мерзімде сыйақы төлейді. Сыйақы мөлшерлемелері әрбір микрокредит беру бағдарламасына жеке бекітіледі және осы Ережелерде баяндалады.

7.2. Сыйақы микрокредит беру туралы шартта көрсетілген мерзімде қолма - қол тәсілмен - ломбард бөлімшелеріндегі ломбард кассасына ақша енгізу жолымен не қолма-қол ақшасыз тәсілмен-Шартта көрсетілген ломбардтың банк шотына ақша аудару жолымен төленеді.

Қолма-қол ақшасыз төлемдерді (мысалы, банк комиссиялары), үшінші тұлғалардың электрондық терминалдары арқылы төлемдерді жүзеге асыру үшін ықтимал шығыстарды қарыз алушы дербес көтереді. Мұндай жағдайларда қарыз алушы төлейтін төлем сомасы көрсетілген шығыстарды төлеуді ескере отырып, ломбард қызметкеріне дербес хабарлануы тиіс.

7.3. Микрокредит бойынша сыйақы төлеу шарт талаптарына және шарттың ажырамас бөлігі болып табылатын микрокредитті өтеу кестесіне сәйкес немесе микрокредит мерзімі соңында біржолғы төлем арқылы жүзеге асырылады.

Қарыз алушы мен Ломбард арасында жасалған Залогтық билет бойынша қарыз алушының төлемі жеткіліксіз болған жағдайда, бұл төлем келесі кезектілікпен қарыз алушының берешегін өтеуге бағытталады:

- 1) Ломбардтың қарыз алушының берешегін сотқа дейінгі және сот тәртібімен мәжбүрлеп өндіріп алу жөніндегі шығыстары;
- 2) негізгі қарыз бойынша берешек;
- 3) сыйақы бойынша берешек;
- 4) неустойка (айып, өсімпұл).

7.4. Сыйақы есептеу мына күннен кейінгі күннен бастап тоқтатылады: қарыз алушы микрокредитті, сыйақыны, неустойканы (болған жағдайда) толық өтеген немесе микрокредит пен есептелген сыйақыны мерзімінен бұрын қайтарған күн.

7.5. Қарыз алушының жазбаша өтініші бойынша шартта белгіленген микрокредитті өтеу мерзімі Ломбардтың шешімімен қолданыстағы немесе жақсартылған шарттармен ұзартылуы мүмкін. Микрокредитті өтеу мерзімі ұзартылған жағдайда, ұсынылған микрокредиттің жалпы сомасына шарт пен осы Ережелерге сәйкес сыйақы есептеледі.

7.6. Қарыз алушының ауызша өтініші негізінде микрокредитті ішінара мерзімінен бұрын өтеуге жол беріледі, бірақ бұл жағдайда есептелген сыйақылар толығымен өтелуі қажет. Бұл ретте микрокредитті әрі қарай пайдалану үшін сыйақы Залогтық билет негізінде есептеледі.

8. ЛОМБАРД ҚАБЫЛДАЙТЫН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ ТАЛАПТАРЫ

8.1. Микрокредит беру туралы шарт бойынша қарыз алушының (Кепіл берушінің) міндеттемелерін орындауын қамтамасыз ету мақсатында қарыз алушы Ломбардқа (Кепіл ұстаушыға) жеке пайдалануға арналған, өзіне меншік құқығымен тиесілі жылжымалы мүлкін кепілге береді. Кепіл құқығы Ломбардта, Ломбардта заттарды кепілге беру туралы шарт

негізінде, Ломбардтың кепілдік билетін беруімен туындайды және қарыз алушы міндеттемелерін бұзған жағдайда кепілге салынған мүлік құны есебінен өтем алуға құқық береді.

8.2. Микрокредит беру туралы шарт бойынша қамтамасыз ету ретінде Ломбард келесі мүлікті қабылдайды:

- қымбат бағалы металдардан жасалған бұйымдар;
- цифрлық техника.

8.3. Микрокредит беру туралы шарт бойынша қамтамасыз ету ретінде Ломбард қымбат бағалы металдардан жасалған зергерлік бұйымдарды қабылдайды. Кепілге берілетін зергерлік бұйымдарға қойылатын талаптар:

Ломбард әртүрлі өндірушілердің, түрлі сынамалардың зергерлік бұйымдарын, соның ішінде қолдан жасалған/шебер қолынан шыққан бұйымдарды қабылдайды.

Кепіл заты ретінде Ломбард моральдық тұрғыда ескірген немесе сапасына күмән бар зергерлік бұйымдарды қабылдамайды. Зергерлік бұйымдар үшінші тұлғалардың құқықтарымен ауыртпалық салынбаған болуы тиіс.

Қымбат бағалы металдар мен тастарды қамтитын бүтін және жиынтық зергерлік бұйымдарды Ломбард «зергерлік бұйым ломы» ретінде қабылдауға жол берілмейді.

8.4. Кепіл беруші ұсынған алтын зергерлік бұйымдардың түпнұсқалығын тексеру кезінде Ломбард келесі реактивтер мен құралдарды пайдаланады:

- 750 сынамалы (18 карат алтын) алтын зергерлік бұйымдарға – қышқылды реактив;
- 375 сынамалы (9 карат алтын) алтын зергерлік бұйымдарға – қышқылды реактив;
- 585-583 сынамалы (14 карат алтын) алтын зергерлік бұйымдарға – тұз қышқылды және қышқылды реактив;
- күмістен жасалған зергерлік бұйымдарға – хромпик;
- алтын зергерлік бұйымдарға – сынақ тасы (пробирный камень);
- алтын зергерлік бұйымдарға – надфиль (зергерлік құрал);
- бұйымның нақты салмағын анықтайтын таразы;
- зергерлік бұйымдағы сынама мен өндіруші таңбасын нақтылау үшін үлкейткіш әйнек (лупа).

8.5. Кепіл мүлкін бағалау кезінде Ломбард қызметкері мүліктің сапалық және сандық сипаттамаларын, сондай-ақ оның өтімділігін ескереді. Зергерлік бұйым сапасы мен түпнұсқалығын тексеру үшін міндетті түрде химиялық реактивтермен сынақтан өтеді. Кепілге ұсынылған зергерлік бұйым Ломбард қызметкері тарапынан, Ломбардта бекітілген бағалау мөлшерлемелеріне сәйкес бағаланады.

8.6. Алтын зергерлік бұйымдар Ломбард тарапынан ұқсас бұйымдардың нарықтық құнының 10%-ынан 40%-ына дейінгі мөлшерде бағаланады. Кепіл беруші бұйым мінсіз күйде болған жағдайда ғана бағалаудың ең жоғары сомасына үміт арта алады.

Кепіл беруші кепілге ұсынылған зергерлік бұйымдарды немесе зергерлік бұйым ломын химиялық реактивтермен сынаудан немесе тексеруден бас тартқан жағдайда, мұндай бұйымдарды Ломбард қабылдамайды.

8.7. Кепілдік билетте алтын зергерлік бұйымдардың сипаттамасы көрсетіледі. Бұл сипаттамаға келесі мәліметтер кіреді: зергерлік бұйымның атауы, дара сәйкестендіру белгілері мен сақтау дәрежесі (ақаулардың болуы), сынамасы, салмағы, қажет болған жағдайда өлшемі, бағалау сомасы және өзге де шарттар.

8.8. Ломбард қызметкері кепілге тапсырылған зергерлік бұйымдарды сақтау ережелерінің сақталуын бақылайды.

8.9. Микрокредит беру туралы шарт бойынша қамтамасыз ету ретінде Ломбард келесі жеке пайдалануға арналған техниканы қабылдайды:

1. смартфондар;
2. планшеттер;
3. ноутбуктер;
4. бағалы теріден тігілген киімдер.

8.10. Кепілге ұсынылатын техникаға қойылатын талаптар:

- тиісті сыртқы түрі және техникалық жарамдылығы;

- модельдің жаңалығы (Android платформасындағы модельдер үшін 3 (үш) жылдан аспауы тиіс);
- толық жинақ (қаптамасы, қуаттағыш құрылғысы, құлаққаптары және/немесе техниканы мақсатына сай пайдалануға қажетті өзге де құрылғылардың болуы);
- техникалық төлқұжат, кепілдік талоны болуы;
- техника үшінші тұлғалардың құқықтарынан және заңдық талаптарынан бос болуы тиіс.

8.11. Кепіл затының бағалануы барысында Ломбард қызметкері техниканың сапалық және сандық сипаттамаларын, өтімділігін, корпусының ақауларын, экранындағы сызаттар мен тозу белгілерін (және т.б.) көзбен шолып тексереді. Кепілге ұсынылған техниканың бағасы Ломбардта бекітілген техниканы бағалау мөлшерлемелеріне сәйкес Ломбард қызметкерімен анықталады.

8.12. Техника Ломбардпен ұқсас техниканың нарықтық құнының 10%-ынан 40%-ына дейінгі мөлшерде бағаланады. Техника жаңа болған жағдайда, толық жинақпен және мінсіз күйде ұсынылса, кепіл беруші бағалаудың ең жоғары сомасына үміт арта алады.

8.13. Кепілдік билетте техниканың сипаттамасы көрсетіледі. Бұл сипаттамаға келесі мәліметтер кіреді: атауы, дара сәйкестендіру белгілері, сақтау дәрежесі мен ақаулары, бағалау сомасы және өзге де шарттар.

8.14. Ломбард қызметкері кепілге ұсынылған техниканы сақтау ережелерінің сақталуын бақылайды.

8.15. Кепілдік билетте бұйымның сипаттамасы келесі мәліметтермен бірге көрсетіледі: атауы, дара сәйкестендіру белгілері, сақтау дәрежесі, ақаулары, бағалау сомасы және өзге де шарттар.

8.16. Микрокредит беру туралы шарттар бойынша қамтамасыз ету ретінде Ломбард келесі мүлікті кепілге қабылдамайды:

1. айналымнан алынған немесе айналымы шектелген мүлік;
2. жылжымайтын мүлік;
3. тәркіленген мүлік;
4. үшінші тұлғалардың құқықтарымен ауыртпалық салынған мүлік;
5. болашақта кепіл берушінің меншігіне өтетін мүлік;
6. тез бұзылатын шикізат пен азық-түлік өнімдері;
7. балаларға арналған бұйымдар;
8. мүгедектердің қозғалысына арналған арнайы көлік құралдары, техникалық көмекші (компенсаторлық) және арнайы қозғалыс құралдары;
9. халықаралық және мемлекеттік марапаттар, Қазақстан Республикасының мемлекеттік ордендері, медальдары мен құрметті атақтарға арналған төсбелгілері;
10. бұрын қолданылған киім, аяқ киім, іш киім, төсек-орын жабдықтары, ас үй және дастарқан бұйымдары (мына жағдайларды қоспағанда: бағалы және аң терісінен жасалған киімдер, асханалық сервиздер, қымбат металдардан жасалған бұйымдар және көркемдік құндылығы бар заттар);
11. қымбат металдар мен тастар бар толық және жиынтық зергерлік бұйымдарды «зергерлік бұйым ломы» ретінде.

9. МИКРОКРЕДИТТЕР БОЙЫНША ЖЫЛДЫҚ ТИІМДІ СЫЙАҚЫ МӨЛШЕРЛЕМЕСІН ЕСЕПТЕУ ЕРЕЖЕЛЕРІ

9.1. Жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесін есептеу кезінде Ломбард Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының 2019 жылғы 26 қарашадағы №208 қаулысымен бекітілген «Микрокредиттер бойынша жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесін есептеу қағидаларын» басшылыққа алады, бұл Қағидаларда мыналар белгіленген:

Жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесі – микрокредит бойынша сыйақының шынайы, жылдық, тиімді және салыстырмалы түрде есептелген мөлшерлемесі болып табылады және ол реттеушінің Қағидаларына сәйкес есептеледі.

Микрокредиттер бойынша жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесі келесі формула бойынша есептеледі:

$$\sum_{j=1}^n \frac{S_j}{(1 + APR)^{t_j/365}} = \sum_{i=1}^m \frac{P_i}{(1 + APR)^{t_i/365}}$$

мұндағы:

- **n** – қарыз алушыға соңғы төлемнің реттік нөмірі;
- **j** – қарыз алушыға төлемнің реттік нөмірі;
- **S_j** – қарыз алушыға жасалған j-ші төлемнің сомасы;
- **APR** – жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесі;
- **t_j** – микрокредит берілген күннен бастап қарыз алушыға жасалған j-ші төлемге дейінгі уақыт кезеңі (күнмен);
- **m** – қарыз алушының соңғы төлемінің реттік нөмірі;
- **i** – қарыз алушының төлемінің реттік нөмірі;
- **P_i** – қарыз алушының i-ші төлем сомасы;
- **t_i** – микрокредит берілген күннен бастап қарыз алушының i-ші төлеміне дейінгі уақыт кезеңі (күнмен).

9.2. Егер жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесін есептеу барысында алынған нәтиже бір ондық бөлшектен артық болса, онда ол ондық бөлікке дейін мынадай тәртіппен дөңгелектенеді:

- 1) егер жүздік бөлшек 5-ке тең немесе үлкен болса, ондық бөлшек 1-ге ұлғайтылады, ал кейінгі барлық цифрлар алынып тасталады;
- 2) егер жүздік бөлшек 5-тен аз болса, ондық бөлшек өзгеріссіз қалады, кейінгі барлық цифрлар алынып тасталады.

9.3. Микрокредит бойынша жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесін есептеу кезінде қарыз алушының барлық төлемдері есепке алынады, бұған қарыз алушының негізгі қарыз және (немесе) сыйақы төлеу шарттарын орындамауына байланысты туындайтын төлемдері (айыппұл, өсімпұл) кірмейді.

9.4. Қарыз алушылардың микрокаржы ұйымдарына жасаған төлемдері мен микрокаржы ұйымдарының қарыз алушыларға жасаған төлемдері жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесін есептеу мақсатында олардың нақты төленген күндері бойынша, ал болашақ төлемдер – төлем кестесіне сәйкес ескеріледі.

Микрокаржы ұйымдары микрокредит беру туралы шартта жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесін көрсетеді.

9.5. Жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесі келесі жағдайларда есептеледі:

- 1) микрокредит беру туралы шартты немесе оған қосымша келісімдерді жасасу күнінде;
- 2) қарыз алушының ауызша немесе жазбаша талабы бойынша;
- 3) микрокредит беру туралы шартқа қарыз алушының ақша міндеттемелерінің сомасына (көлеміне) және (немесе) оларды төлеу мерзіміне әсер ететін өзгерістер мен толықтырулар енгізілген жағдайда.

9.6. Қарыз алушының ақша міндеттемелерінің сомасын (көлемін) және (немесе) оларды төлеу мерзімін өзгертетін микрокредит беру туралы шарттың талаптары өзгерген жағдайда, нақтыланған жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесі микрокредитті өтеудің қалған мерзіміне және қарыздың қалған сомасына негізделіп, шарт күшіне енген күннен бастап есептеледі. Бұл ретте шарттың күшіне енген күнінен бастап қарыз алушы жасаған төлемдер есепке алынбайды.

9.7. Микрокредит беру туралы шарт бойынша құқықтар (талаптар) үшінші тұлғаға берілген жағдайда, жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесін есептеуді осы шарт бойынша құқықтар (талаптар) берілген үшінші тұлға жүзеге асырады.

9.8. Жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесі осы Жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесін есептеу қағидаларына сәйкес қалыптастырылады.

10. МИКРОКРЕДИТТІ ӨТЕУ ӘДІСТЕРІ

10.1. Егер өтеу бір реттік төлеммен жүргізілмесе, Ломбард өтеу кестелерін есептеу кезінде микрокредитті өтеудің келесі әдістерін қолданады:

- **Дифференцияланған төлемдер әдісі** – бұл әдіс бойынша микрокредит бойынша берешек тең көлемдегі негізгі қарыз сомалары мен сол кезеңге негізгі қарыз қалдығына есептелген сыйақыдан тұратын азаятын төлемдермен өтеледі;
- **Аннуитеттік төлемдер әдісі** – бұл әдіс бойынша микрокредит бойынша берешек микрокредит мерзімі ішінде тең мөлшердегі төлемдермен өтеледі. Мұндай төлемдер өсіп отыратын негізгі

қарыз төлемін және азайып отыратын есептелген сыйақы төлемін қамтиды. Бірінші және соңғы төлемдердің мөлшері өзгелерінен ерекшеленуі мүмкін;

• **Қосымша төлем әдісі** – бұл әдіс бойынша микрокредиттің жалпы сомасын және сыйақыны қамтитын берешек микрокредитті өтеу мерзімінде бір реттік төлеммен өтеледі.

10.2. Жекелеген микрокредит бойынша негізгі қарызды өтеу кезеңділігі мен микрокредитті өтеу әдісі микрокредит беру туралы шарттың ажырамас бөлігі болып табылатын өтеу кестесінде көрсетіледі.

11. ШАРТ БОЙЫНША ҚАРЫЗ АЛУШЫНЫҢ МІНДЕТТЕМЕЛЕРІН ОРЫНДАМАУЫ НЕМЕСЕ ДҰРЫС ОРЫНДАМАУЫ ЖАҒДАЙЫНДА ҚАРЫЗДЫ РЕТТЕУ ШАРТТАРЫ МЕН ТӘРТІБІ, ЛОМБАРДТЫҢ ҚАБЫЛДАЙТЫН ШАРАЛАРЫ, СОНДАЙ-АҚ ӨТЕЛМЕГЕН ҚАРЫЗЫ БАР ҚАРЫЗ АЛУШЫМЕН, ОНЫҢ ӨКІЛІМЕН НЕМЕСЕ ШАРТ ШЕҢБЕРІНДЕ ЛОМБАРДПЕН МІНДЕТТЕМЕЛЕРМЕН БАЙЛАНЫСТЫ ҮШІНШІ ТАРАППЕН ӨЗАРА ІС-ҚИМЫЛ ЖАСАУ ШАРТТАРЫ

11.1. Қарыз алушы (Кепіл беруші) шарт бойынша міндеттемелерді орындамаған немесе тиісінше орындамаған жағдайда Ломбард мынадай шараларды қабылдайды: кепіл заты соттан тыс тәртіппен шартта көрсетілген кепілді күту мерзімі өткен соң өткізіледі. Қарыз алушы (Кепіл беруші) Шартқа қол қою арқылы кепіл мүлкін соттан тыс өткізуге, оның ішінде сауда-саттықты өткізбеу арқылы, және/немесе сауда-саттық өткізу арқылы, сондай-ақ шарт бойынша міндеттемелер орындалмаған немесе тиісінше орындалмаған жағдайда кепіл мүлкі Ломбардтың меншігіне өтетініне келісім береді. Ломбард кепіл мүлкін тек шартта белгіленген негіздер бойынша соттан тыс өткізу арқылы ғана пайдалана алады. Кепіл заты сауда-саттық өткізбестен, микрокредитті өтеу мерзімі өткен күннен бастап кемінде 1 (бір) ай өткен соң өткізілуі мүмкін.

11.2. Қарыз алушы кепіл билеті бойынша міндеттемелерін орындамаған немесе тиісінше орындамаған жағдайда Ломбард келесі шараларды қабылдауға құқылы:

11.2.1. Қарыз алушыдан микрокредит сомасын, сыйақыны және өсімпұлды өтеуді талап ету;

11.2.2. микрокредитті қайтару мерзімі өткен соң, оның ішінде нотариустың атқарушылық жазбасы негізінде, кепіл мүлкін өндіріп алу;

11.2.3. кепіл мүлкін соттан тыс өткізу, оның ішінде сауда-саттықты өткізбестен, кепіл затын өткізу кепілдік күту мерзімі өткен соң жүзеге асырылады;

11.2.4. сотқа талап арызбен немесе нотариусқа атқарушылық жазба жасау туралы өтінішпен жүгіну;

11.2.5. Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген талаптарды сақтай отырып, Қарыз алушының келісімінсіз үшінші тұлғаға құқықты (талапты) уступка (беру);

11.2.6. Қарыз алушының шарт бойынша міндеттемелерді орындамауы немесе тиісінше орындамауы жағдайында, сондай-ақ өтелмеген берешегі бар қарыз алушымен, оның өкілімен және (немесе) шарт шеңберінде Ломбардпен міндеттемелермен байланысты үшінші тұлғамен өзара іс-қимыл жасау шарттары мынадай:

- жұмыс күндері сағат 09:00-ден 21:00-ге дейін, ұйым бастамасы бойынша, оның ішінде интернет арқылы қоңырау шалуға арналған қосымшаларды пайдалана отырып, телефон арқылы сөйлесу арқылы өзара іс-қимыл жасау (күніне бір реттен аспауға тиіс);

- әрбір өзара іс-қимыл кезінде келесі мәліметтерді хабарлау:

- Ломбардтың атауы;
- Ломбардтың орналасқан жері;
- өзара іс-қимылды жүзеге асыратын тұлғаның тегі, аты, әкесінің аты (бар болса), лауазымы;
- берешек құрылымы, мерзімі өткен және ағымдағы негізгі қарыз, сыйақы, комиссиялар, шартта көзделген өсімпұл (айыппұл, пеня) қалдықтары;
- шартта, заңда көзделген Қарыз алушының жауапкершілігі мен өзге де міндеттемелері туралы, сондай-ақ шарт бойынша міндеттемелерді орындамау немесе тиісінше орындамау салдары туралы.

Өзара іс-қимыл шеңберінде келесі шектеулер сақталады:

- осы Шарт тармағында көзделмеген тәсілдермен және мерзімдерде өзара іс-қимыл жасау;

- шарт шеңберінде Ломбардпен міндеттемелермен байланысты емес үшінші тұлғамен өзара іс-қимыл жасау, егер бұл тек Қарыз алушының орналасқан жерін және (немесе) байланыс деректерін анықтау мақсатында, осы тармақта көзделген тәсілдермен және мерзімдерде, сондай-ақ Ломбардтың атауын, оның орналасқан жерін, өзара іс-қимыл жасайтын тұлғаның тегін, атын, әкесінің атын (бар болса), лауазымын хабарлау арқылы жүзеге асырылмаса;

- мерзімі өткен берешегі бар Қарыз алушыға және (немесе) оның өкіліне, және (немесе) үшінші тұлғаға жалған тегі және (немесе) аты, және (немесе) әкесінің аты (бар болса), сондай-ақ шындыққа сәйкес келмейтін ұйым қызметкерінің жұмыс орны және (немесе) лауазымы туралы мәліметтерді хабарлау;

- мерзімі өткен берешегі бар Қарыз алушыны және (немесе) оның өкілін, және (немесе) Шарт шеңберінде ұйыммен міндеттемелермен байланысты үшінші тұлғаны берешек мөлшері, сипаты және оның туындау негіздері туралы адастыру;

- өзара іс-қимыл жасалатын тұлғаның ар-намысына, қадір-қасиетіне және іскерлік беделіне нұқсан келтіретін мәліметтерді тарату, немесе осы тұлғаның мүдделеріне мүліктік зиян келтіруі мүмкін мәліметтерді жария ету.

11.3. Кепіл билеті бойынша міндеттемені орындау мерзімі кешіктірілген жағдайда, бірақ ол туындаған күннен бастап он күнтізбелік күннен кешіктірілмей, Ломбард Кепіл билетінде көзделген тәсілмен және мерзімде қарыз алушыны келесілер туралы хабардар етуге міндетті:

11.3.1. Кепіл билеті бойынша міндеттемені орындау мерзімінің кешіктірілгені және хабарламада көрсетілген күнге есептелген мерзімі өткен берешек мөлшері көрсетіле отырып, төлемдерді жүргізу қажеттігі туралы;

11.3.2. Қарыз алушының осы Қағидалардың 11.3-тармағында көзделген өтінішпен Ломбардқа жүгіну құқығы туралы.

11.3.3. Қарыз алушының Кепіл билеті бойынша өз міндеттемелерін орындамауының салдары туралы.

11.4. Ломбард Қарыз алушыны хабардар ету үшін коллекторлық агенттікті тартуға құқылы.

11.5. Кепіл билеті бойынша міндеттемені орындау мерзімі кешіктірілген күннен бастап отыз күнтізбелік күн ішінде Қарыз алушы Ломбардқа келіп, жазбаша түрде өтініш беруге не болмаса Кепіл билетінде көрсетілген өзінің электрондық мекенжайынан Ломбардтың электрондық мекенжайына осы өтініштің түрлі-түсті бейнесін жолдауға құқылы. Аталған өтініште Кепіл билеті бойынша міндеттемені орындау мерзімінің кешіктірілу себептері, кірістері және Кепіл билеті талаптарына өзгерістер енгізу туралы өтінішін негіздейтін басқа да расталған мән-жайлар (фактілер) көрсетілуі тиіс, оның ішінде:

11.5.1. Кепіл билеті бойынша сыйақы мөлшерлемесін төмендету түріндегі өзгерістер;

11.5.2. Негізгі қарыз және (немесе) сыйақы бойынша төлемді кейінге қалдыру;

11.5.3. Берешекті өтеу тәсілін немесе кезектілігін өзгерту, оның ішінде негізгі қарызды басым тәртіппен өтеу;

11.5.4. Микрокредит мерзімін өзгерту;

11.5.5. Мерзімі өткен негізгі қарызды және (немесе) сыйақыны кешіру, микрокредит бойынша айыппұлдарды (айып, өсімпұл) алып тастау;

11.5.6. Кепіл билеті бойынша міндеттемені орындаудың орнына Ломбардқа кепілге салынған мүлікті беру арқылы өтеммен қамтамасыз ету.

Бұл ретте Қарыз алушы өз өтінішінде кірістерінің азаю себебін көрсетуге, сондай-ақ өзінің әлеуметтік және материалдық жағдайын растайтын құжаттарды ұсынуға міндетті.

Қарыз алушы шарт талаптарына өзгерістер енгізу туралы өтінішпен келесі жағдайларда жүгінуге құқылы:

- 1) қарыз алушының жұмыспен қамту органдарында жұмыссыз ретінде тіркелуі;
- 2) қарыз алушының әлеуметтік мәртебесінің өзгеруі, атап айтқанда, әлеуметтік осал санатқа (ӘОС) жатқызылуы немесе қарыз алушымен бірге тұратын жақын туысының, жұбайының (зайыбының) ӘОС мәртебесін алуы, бұл оның орташа айлық табысының азаюына әсер еткен жағдайда;
- 3) қарыз алушының ауруға байланысты еңбекке уақытша жарамсыздығы (3 айдан астам);
- 4) қарыз алушының бала күтіміне байланысты демалысқа шығуы;
- 5) қарыз алушының мерзімді әскери қызметке шақырылуы;

- б) қарыз алушының жақын туыстарының, жұбайының (зайыбының) әлеуметтік мәні бар аурулармен ауырғаны не қайтыс болуы сияқты отбасылық мән-жайлар;
- 7) қарыз алушыға материалдық залал келтірген жағдайлар (ұрлық, өрт және т.б.).

11.6. Қарыз алушының өтінішін алған күннен бастап он бес күнтізбелік күн ішінде Ломбард уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісінде белгіленген тәртіппен Кепіл билеті шарттарына ұсынылған өзгерістерді қарастырады және осы Шартта көзделген тәсілмен Қарыз алушыға келесі шешімдердің бірін жазбаша түрде хабарлайды:

11.6.1. Кепіл билеті шарттарына ұсынылған өзгерістермен келісетіні туралы;

11.6.2. Кепіл билеті шарттарын өзгерту бойынша қарсы ұсыныс туралы;

11.6.3. Кепіл билеті шарттарын өзгертуден бас тарту және мұндай бас тартудың дәлелді негіздемесін көрсету.

Ломбардтың осы Қағидалардың 11.4.2-тармақшасында көзделген шешімін алған күннен бастап отыз күнтізбелік күн ішінде Ломбард пен Қарыз алушы өзара қолайлы шешімге келмеген жағдайда, бұл Кепіл билеті шарттарын өзгертуден бас тарту ретінде қаралады. Бұл мерзім тараптардың келісімімен ұзартылуы мүмкін.

11.7. Қарыз алушы осы Қағидалардың 11.4-тармағында көзделген Ломбардтың шешімін алған күннен бастап немесе Кепіл билеті шарттарын өзгерту бойынша өзара қолайлы шешімге қол жеткізілмеген жағдайда он бес күнтізбелік күн ішінде уәкілетті органға жүгінуге, сондай-ақ бұл туралы Ломбардты бір мезгілде хабардар етуге құқылы.

11.8. Қарыз алушы осы Қағидалардың 11.4.3-тармағында көзделген Ломбардтың шешімін алған күннен бастап немесе осы Қағидалардың 11.4-тармағының екінші бөлігінде көзделген мерзімде микрокредит беру шартының талаптарын өзгерту туралы өзара қолайлы шешімге қол жеткізілмеген жағдайда он бес күнтізбелік күн ішінде микроаржылық омбудсменге жүгінуге және бір мезгілде бұл туралы Ломбардты хабардар етуге құқылы.

Микроаржылық омбудсмен Қарыз алушының Ломбардқа жүгінгенін және онымен микрокредит беру шарттарын өзгерту бойынша өзара қолайлы шешімге қол жеткізілмегенін растайтын дәлелдер ұсынылған жағдайда ғана Қарыз алушының өтінішін қарайды.

11.9. Осы Қағидалардың 11.1.1-тармақшасында көзделген талап қанағаттандырылмаған, сондай-ақ Қарыз алушы Кепіл билеті бойынша осы Қосылу шартының 11.3-тармағында көзделген құқықтарын іске асырмаған немесе Қарыз алушы мен Ломбард арасында Кепіл билеті шарттарын өзгерту бойынша келісімге қол жеткізілмеген жағдайларда Ломбард келесі әрекеттерді жүзеге асыруға құқылы:

11.9.1. Қарыз алушыға қатысты шаралар қолдану мәселесін қарастыру. Мұндай шешім Ломбардтың микрокредит беру қағидаларына сәйкес қабылданады;

11.9.2. Берешекті сотқа дейін өндіріп алу және реттеу үшін коллекторлық агенттікке беру. Коллекторлық агенттікті тарту құқығы Кепіл билетінде көзделген жағдайда, Қарыз алушы Кепіл билеті бойынша міндеттемелерді орындауда мерзімін өткізіп алған кезде ғана осындай беруге жол беріледі.

Берешек коллекторлық агенттікке сотқа дейін өндіріп алу және реттеу үшін берілген күні Ломбард Қарыз алушыны микрокредит беру шартымен көзделген тәсілмен, сондай-ақ ақпараттандыру объектілері арқылы, коллекторлық агенттіктің атауы, орналасқан жері, борышкерлермен байланыс үшін телефон нөмірлерін көрсете отырып хабардар етеді;

11.9.3. Қазақстан Республикасының заңнамасында және (немесе) Кепіл билетінде көзделген шараларды қолдану, соның ішінде Кепіл билеті бойынша берешек сомасын өндіріп алу туралы сотқа жүгіну, сондай-ақ кепіл мүлкін соттан тыс тәртіппен не сот тәртібімен өндіріп алу;

11.9.4. Егер Қарыз алушының ақшалай міндеттемесі тоқтаусыз тоқсан күнтізбелік күннен астам мерзімге кешіктірілген жағдайда, Қосылу шарты мен қолданыстағы заңнамада белгіленген талаптарды сақтай отырып, Кепіл билеті бойынша құқықтарды (талаптарды) басқа тұлғаға беру. Бұл шарт Қарыз алушыға Қазақстан Республикасының "Қазақстан Республикасы азаматтарының төлем қабілеттілігін қалпына келтіру және банкроттығы туралы" Заңына сәйкес төлем қабілеттілігін қалпына келтіру, соттан тыс немесе сот тәртібімен банкроттық рәсімі қолданылған жағдайларда қолданылмайды.

11.10. Кепіл затының өткізілуіне, сондай-ақ мұндай мүліктің Ломбардтың меншігіне өтуіне Қарыз алушының берешекті реттеу туралы өтінішін Ломбард Қазақстан Республикасының

«Микроқаржылық қызмет туралы» Заңына және осы Қосылу шартына сәйкес қарау кезеңінде жол берілмейді.

11.11. Қарыз алушы – мерзімді әскери қызметшінің негізгі қарыз және микрокредит бойынша сыйақы төлемін мерзімін ұзарту тәртібі, ол мерзімді әскери қызмет өту кезеңін және одан кейінгі 60 (алпыс) күнді қамтиды, бұл ретте микрокредит бойынша сыйақы есептелмейді:

11.11.1. Ломбард Қарыз алушы – мерзімді әскери қызметке шақырылған тұлға туралы кредиттік бюродан ақпарат алған күннен бастап 15 (он бес) күнтізбелік күн ішінде негізгі қарыз және сыйақы бойынша төлемдерді кейінге қалдыруды (бұдан әрі – төлемдерді кейінге қалдыру) мерзімді әскери қызмет өту кезеңін және ол аяқталғаннан кейінгі 60 (алпыс) күнді қамтитын мерзімге, микрокредит бойынша сыйақы есептелмей, Кепіл билеті бойынша ұсынады, бұл туралы Қарыз алушы – әскери қызметшіні жазбаша түрде, сондай-ақ ақпараттандыру объектілері арқылы не болмаса Кепіл билетімен көзделген тәсілмен хабардар етеді.

11.11.2. Төлемдерді кейінге қалдыру Ломбард айқындайтын тәсілмен, микрокредит мерзімін ұзарту және төлем мөлшерін сақтай отырып, қосымша келісімдерге қол қоймай жүзеге асырылады. Микрокредит мерзімін ұзарту талабы микрокредит мерзімінен бұрын өтелген (қайтарылған) жағдайда қолданылмайды.

11.11.3. Егер Қарыз алушы – әскери қызметші төлемдерді кейінге қалдырудан бас тартса, Қарыз алушы – әскери қызметші (Қарыз алушы – әскери қызметшінің мүддесінде сенімхат бойынша әрекет ететін үшінші тұлға) Ломбардтың хабарламасын алған күннен бастап 14 (он төрт) күнтізбелік күн ішінде жазбаша түрде немесе ақпараттандыру объектілері арқылы не болмаса Кепіл билетімен көзделген тәсілмен бас тарту туралы өтініш жібереді. Ломбард бұл өтінішті алған күннен бастап 15 (он бес) күнтізбелік күн ішінде Қарыз алушыны Кепіл билетімен көзделген тәсілмен, сондай-ақ ақпараттандыру объектілері арқылы немесе сол Кепіл билетімен көзделген тәсілмен төлемдерді кейінге қалдырудың күшін жою және микрокредит бойынша сыйақы есептеуді қайта бастау туралы хабардар етеді.

11.11.4. Егер Қарыз алушы – әскери қызметші шақыру арқылы әскери қызмет мерзімі аяқталғанға дейін мерзімді әскери қызметтен босатылса, Ломбард оны әскери бөлім тізімінен алып тастаған күннен бастап 60 (алпыс) күн өткен соң төлемдерді кейінге қалдыруды тоқтатады және микрокредит бойынша сыйақы есептеуді қайта бастайды, бұл туралы оны жазбаша түрде, сондай-ақ ақпараттандыру объектілері арқылы немесе Кепіл билетімен көзделген тәсілмен хабардар етеді.

11.11.5. Егер Қарыз алушы – әскери қызметшінің негізгі қарыз және (немесе) есептелген сыйақы бойынша мерзімі өткен берешегі болса, Ломбард осы Қағидалардың 11-бөлімінің тармақшасында көзделген шараларды қолданбайды (қолдануды тоқтата тұрады). Бұл мерзім мерзімді әскери қызмет өту кезеңін және ол аяқталғаннан кейінгі 60 (алпыс) күнді қамтиды.

11.11.6. Егер Қарыз алушы – әскери қызметші шақыру арқылы әскери қызмет мерзімі аяқталғанға дейін мерзімді әскери қызметтен босатылса, Ломбард оны әскери бөлім тізімінен алып тастаған күннен бастап 60 (алпыс) күн өткен соң осы Қағидалардың 11-бөлімінің тармақшасында көзделген шараларды қолдануды қайта бастайды.

11.11.7. Осы Қағидалардың 11.9.–11.9.6. тармақшаларында көзделген талаптар Кепіл билеті бойынша заңды күшіне енген сот актісі, Кепіл билеті бойынша берешекті өндіріп алу туралы атқарушылық жазба, Кепіл билеті бойынша берешекті реттеу немесе сот актісін орындау үшін жасалған татуласу келісімі не медиация тәртібімен дауласуды (қақтығысты) реттеу туралы келісім болған жағдайларда қолданылмайды.

11.12. Ломбард клиенттердің келесі өтініштерімен жұмыс істейді:

1) қолма-қол, пошта байланысы арқылы, электрондық поштаға және ломбардты ақпараттандыру объектілеріне келіп түскен жазбаша өтініштермен;

2) телефон арқылы және Клиент ломбардқа тікелей барған кезде келіп түскен ауызша өтініштер арқылы жүзеге асырылады.

11.13. Клиенттің өтінішін қарау мерзімі ломбардқа өтініш келіп түскен күннен бастап 15 (он бес) жұмыс күнінен аспайды. Өтінішті дұрыс қарау үшін маңызы бар нақты мән-жайларды

анықтау қажет болған жағдайда, өтінішті қарау мерзімі осындай шешім қабылдауға уәкілетті ломбард органының жазбаша шешімі бойынша 15 (он бес) жұмыс күніне ұзартылады. Клиентке өтінішті қарау мерзімі ұзартылған күннен бастап 3 (үш) жұмыс күні ішінде мерзімнің ұзартылғаны туралы хабарланады.

11.14. Жазбаша өтінішке жауапқа ломбардтың уәкілетті тұлғасы қол қояды. Қолды факсимильді көшіру құралдарын немесе ломбардтың ішкі нормативтік құжаттарында көзделген өзге де тәсілдерді пайдалануға жол беріледі. Уәкілетті тұлғаның ломбардқа микрокредиттер беру, ақпаратты ашу және микроқаржы қызметін жүзеге асыратын ұйымдардың микрокредиттер беру процесінде туындайтын клиенттердің өтініштерін қарауы қағидаларының 34-тармағы екінші бөлігінің үшінші, төртінші және бесінші абзацтарында көзделген тәсілдермен жіберілетін жазбаша өтінішке жауапқа қол қоюы талап етілмейді. Клиентке жазбаша өтінішке жауап беру микрокредит беру туралы шартта көзделген тәсілмен жүргізіледі.

11.15. Жауап клиентке жіберілген жағдайда жеткізілген болып саналады:

- клиенттің микрокредит беру не оның өтініші туралы шартта көрсетілген тұрғылықты жері бойынша тапсырылғаны туралы хабарламасы бар тапсырыс хатпен, оның ішінде көрсетілген мекенжай бойынша тұратын қарыз алушының кәмелетке толған отбасы мүшелерінің бірі алған;
- микрокредит беру немесе клиенттің өтініші туралы шартта көрсетілген электрондық пошта мекенжайына;
- мәтіндік SMS-хабарлама немесе жауаппен push-хабарлама жіберу арқылы не клиентке жауаптың толық мәтіні бар интернет-ресурсқа сілтеме жасай отырып;
- клиенттің жауап алуын тіркеуді қамтамасыз ететін микрокредит беру туралы шартта көзделген өзге де байланыс құралдарын пайдалана отырып.
- клиент (оның уәкілетті өкілі) ломбардқа келген кезде жауап жеке қолына қол қойғызып тапсырылады, бұл туралы осы тармақта көзделген тәсілдермен жеткізілген жауапты қоспағанда, жазбаша өтініштерді тіркеу журналында белгі қойылады.
- жауап адресатқа, алушыға тапсыру мүмкін .стігі туралы белгісі бар немесе оны қабылдаудан бас тартуға байланысты қайтарылған жағдайда, жауап тиісті түрде берілген болып есептеледі.

11.16. Ломбард клиенттерінің құқықтары мен мүдделерін сақтау саясаты мен процедуралары мыналарды қамтиды, бірақ олармен шектелмейді:

11.17. Ломбардтың мерзімі өткен берешегі бар қарыз алушымен және (немесе) оның өкілімен және (немесе) микрокредит беру туралы шарт шеңберінде микроқаржы ұйымымен міндеттемелерге байланысты үшінші тұлғамен өзара іс-қимылы жүзеге асырылады:

1) жұмыс күндері сағат 8.00-ден 21.00-ге дейінгі кезеңде, егер өзге уақыт, кезеңділік және күн (демалыс және (немесе)мереке) болса, қарыз алушының тұрғылықты жері не Қарыз алушының тіркелген жері не ломбард үй-жайында аптасына үш реттен артық емес және жұмыс күні бір реттен артық емес қарыз алушымен келісілмеген;

2) жұмыс күндері сағат 8.00-ден 21.00-ге дейінгі кезеңде үш реттен артық емес және демалыс және мереке күндері сағат 9:00-ден 19:00-ге дейінгі кезеңде екі реттен артық емес, ломбардтың бастамасы бойынша телефон арқылы, оның ішінде интернет желісінде қоңырау шалу үшін қосымшаларды немесе жасауға арналған бағдарламалық қамтамасыз етуді пайдалана отырып әрбір өзара іс-қимыл кезінде ұйымның атауын, оның орналасқан жерін, өзара іс-қимылды жүзеге асыратын адамның тегін, атын, әкесінің атын (ол болған кезде), лауазымын хабарлай отырып, автоматты дауыстық хабарлау.

11.18. Ломбардтың осы тармақтың бірінші абзацында көрсетілген тұлға болып табылмайтын үшінші тұлғамен өзара іс-қимылына осы тармақтың 2) тармақшасында көзделген тәсілдермен және кезеңде, сондай-ақ ұйымның атауын, оның орнын хабарлау кезінде мерзімі өткен берешекті реттеу және (немесе) өтеу үшін қарыз алушының орналасқан жерін және (немесе) байланыс деректерін белгілеу мақсатында жол беріледі өзара іс-қимылды жүзеге асыратын адамның тегі, аты, әкесінің аты (ол болған кезде), лауазымы болған.

11.19. Қарыз алушы Шарт талаптарына өзгерістер енгізу туралы жазбаша өтінішпен ломбардқа жүгінген жағдайда, ломбард "қарыз алушының өтінішін қарау қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы реттеу және даму агенттігі Басқармасының 2021 жылғы 16 шілдедегі № 82 қаулысында белгіленген тәртіппен микрокредит беру туралы шартты өзгертудің ұсынылған талаптарын қарайды – жеке тұлғаның микрокредит беру туралы шарттың талаптарына, оған қоса берілетін құжаттардың тізбесіне өзгерістер енгізу туралы, сондай-ақ микроқаржы қызметін жүзеге асыратын ұйымның өтінішті қарау нәтижелері туралы уәкілетті органды хабардар ету тәртібі туралы".

12. ЕРЕЖЕЛЕРГЕ ӨЗГЕРІСТЕР МЕН ТОЛЫҚТЫРУЛАР ЕНГІЗУ

12.1. Ломбард осы Ережелерде көзделген жағдайларды қоспағанда, осы Ережелерге біржақты тәртіппен өзгерістер мен толықтырулар енгізуге құқылы.

12.2. Ломбард сыйақы мөлшерлемелерін (төмендетуді қоспағанда), сондай-ақ микрокредитті өтеу тәсілі мен әдісін біржақты тәртіппен өзгертуге құқылы емес.

12.3. Ломбард Ережелерге өзгерістер мен толықтырулар енгізген кезде, Өтініш берушілер мен Қарыз алушыларды өзгерістермен таныстыру мақсатында жаңартылған редакцияны Ломбардтың Қарыз алушылар мен Өтініш берушілерге қызмет көрсететін бөлімшелерінде орналастырады.

12.4. Ережелердің жаңартылған редакциясы Ломбард бөлімшелерінде орналастырылған сәттен бастап, оған енгізілген барлық өзгерістер мен толықтырулар микрокредит беру туралы шарттар (Кепіл билеттері) жасасқан барлық тұлғаларға қолданылады. Қарыз алушы Ережелерге енгізілген өзгерістер мен толықтыруларды Ломбард бөлімшелерінде өз бетінше қадағалауға міндетті.

12.5. Осы Ережелердің көшірмесі Ломбард бөлімшелерінде қарыз алушының (өтініш берушінің) танысуына және қарауына қолжетімді жерде, сондай-ақ Ломбардтың интернет-ресурсында <https://d-kapital.kz> орналастырылады.

12.6. Қарыз алушы шарт бойынша міндеттемелерін орындамаған немесе тиісінше орындамаған жағдайда, шартта көзделген кепіл мүлкін иеленуге дейінгі кепілді мерзім өткен соң, Ломбард кепіл мүлкін бағалау Қарыз алушы мен Ломбардтың келісімімен анықталған және Кепіл билетінде көрсетілген бағалау негізінде саудасыз, соттан тыс тәртіппен кепіл мүлкін өз меншігіне айналдырады.

Қарыз алушы Кепіл билетін қол қою арқылы Ломбардтың бағасы Кепіл билетінде көрсетілген мүлкті соттан тыс, саудасыз меншігіне айналдыруына келісімін білдіреді.

12.7. Осы Ережелерде, Қосылу шарты мен Кепіл билетінде, сондай-ақ кепілмен қамтамасыз етудің құнын айқындау әдістемесінде және кепіл мүлкін іске асыру қағидаларында көзделмеген өзге де жағдайлар Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес реттеледі.

Қосымша №1**Кредиттеу бағдарламасы**

«Супер Мах+», «Оптималды+» (микрокредит беру шарттары бойынша микрокредиттер 45 МРП-ға дейін беріледі) және «VIP 0.12» (микрокредит беру шарттары бойынша микрокредиттер 45 МРП-дан жоғары беріледі).